

เรื่อง
สอบบาดี ครั้งที่ ๒
ของ
สนาามหลวงแผนกบาดี
พ.ศ. ๒๕๖๘
ประเทศสหรัฐอเมริกา

คำนำ

การศึกษาพระปริยัติธรรม เป็นการศึกษาเพื่อจรโลงพระศาสนา การที่พระศาสนา จะดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง ก็เพราะมีพระภิกษุ สามเณรใฝ่ใจเล่าเรียนศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างมุ่งมั่น จริงจัง มีความรู้ในหลักธรรมคำสอนอย่างเพียงพอที่จะรักษาตนได้ และนำไปประกาศเผยแผ่แก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน

การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี เป็นการศึกษาที่ได้รับการสืบทอดเป็นลำดับมาแต่โบราณกาล มีผลแห่งการศึกษาเป็นที่ประจักษ์ และผู้ทรงความรู้ในด้านศาสนาด้วยการศึกษาตามระบบการศึกษานี้ สามารถจะสนองตอบโจทย์แห่งคำถามที่เน้นถึงศักยภาพในด้านความรู้ของผู้ทรงศาสนาได้

มหาเถรสมาคมได้มีมติที่ ๓๓๓/๒๕๕๗ ในการประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ในการอนุมัติให้มีการเปิดสอบพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ชั้นประโยค ๑-๒ ถึงชั้นประโยค ป.ธ. ๕ ณ สนามสอบนอกราชอาณาจักรคือวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการสอบในครั้งแรก ในวันแรม ๑๐, ๑๑, ๑๒ ค่ำ เดือน ๖ ซึ่งตรงกับวันที่ ๒๑, ๒๒, ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ และสอบครั้งที่ ๒ (สอบซ่อม) ในวันขึ้น ๕, ๖, ๗ ค่ำ เดือน ๘ ซึ่งตรงกับวันที่ ๓๐ มิถุนายน, ๑, ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

สนามหลวงแผนกบาลี ได้ประชุมกรรมการเฉลยข้อสอบ จัดทำเอกสารเพื่อเตรียมตรวจสอบข้อสอบตามรูปแบบและลักษณะแห่งการปฏิบัติงานตามรูปแบบและวิธีการในการตรวจสอบข้อสอบเช่นเดียวกับวิธีปฏิบัติงานตามปกติทุกประการ โดยนิมนต์กรรมการตรวจสอบประโยคบาลีสสนามหลวงในชั้นนั้น ๆ มาตรวจเพื่อให้ได้มาตรฐานเดียวกันทุกประการ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันปริมัววาทซึ่งอาจเกิดมีขึ้นได้

บัดนี้ การดำเนินการทุกประการพร้อมแล้ว จึงขอเปิดการตรวจสอบข้อสอบประโยคบาลีสสนามหลวง สนามสอบประเทศสหรัฐอเมริกาในโอกาสนี้ และขอขอบคุณคณะกรรมการทุกรูปที่ได้เสียสละเวลามาเพื่อการตรวจข้อสอบในครั้งนี้.

สำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	๓
สารบัญ.....	๔
กำหนดการสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวง ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๖
ยอดจำนวนพระภิกษุสามเณรขอเข้าสอบความรู้บาลีสนามหลวง คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๗
ยอดจำนวนคฤหัสถ์ขอเข้าสอบความรู้บาลีสนามหลวง กำหนดการสอบบาลีสนามหลวง คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๘
กำหนดสถานที่สอบบาลีสนามหลวง ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๙
กำหนดการสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวง บาลีศึกษาของคฤหัสถ์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๑
คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๒
กำหนดสถานที่สอบบาลีศึกษา ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๓
กำหนดการสอบบาลีศึกษา คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๔
หลักสูตรประโยคบาลีสนามหลวง ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน.....	๑๕
ประกาศให้ใช้เกณฑ์คะแนนเป็นเลขในการตรวจประโยคบาลีสนามหลวง.....	๑๙
วิธีตรวจประะประโยคบาลีสนามหลวง แปลมคธเป็นไทย แปลไทยเป็นมคธ และสัมพันธ์.....	๒๑
วิธีตรวจบุรพภาค ประโยค ป.ธ. ๓.....	๒๓
กำหนดชั้นและวิชาที่สอบได้.....	๒๔

โอวาทแม่กองบาลีสนามหลวง ในการเปิดสอบประโยคบาลีสนามหลวง	
ณ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒	๒๕
แปลมครเป็นไทย ประโยค ๑-๒.....	๒๘
เฉลยแปลมครเป็นไทย ประโยค ๑-๒.....	๓๐
แปลมครเป็นไทย ประโยค ป.ธ. ๓.....	๓๓
เฉลยแปลมครเป็นไทย ประโยค ป.ธ. ๓.....	๓๕
สัมพันธ์ไทย ประโยค ป.ธ. ๓.....	๓๘
เฉลยสัมพันธ์ไทย ป.ธ. ๓.....	๓๙
แปลไทยเป็นมคร ป.ธ. ๔.....	๔๓
เฉลยแปลไทยเป็นมคร ป.ธ.๔.....	๔๕
แปลไทยเป็นมคร บ.ศ. ๕.....	๔๗
เฉลยแปลไทยเป็นมคร บ.ศ. ๕.....	๔๙
แปลมครเป็นไทย ป.ธ. ๕.....	๕๑
เฉลยแปลมครเป็นไทย ป.ธ. ๕.....	๕๓
รายนามกรรมการตรวจประโยคบาลีสนามหลวง ในการสอบ ครั้งที่ ๒	
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา....	๕๖
รายนามผู้นำข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวงไปเปิดสอบ ณ สนามสอบ	
วัดไทยลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๕๙
รายนามกรรมการยกร่าง-ตรวจร่างเฉลยข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวง	
ในการสอบ ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส	
ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	๖๑
สถิติจำนวนผู้สอบบาลีสนามหลวงในประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒	
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๖๓
สถิติจำนวนคฤหัสถ์ผู้สอบบาลีศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒	
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๖๔
ปฏิทินการศึกษาประจำปี.....	๖๕

กำหนดการสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวง

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ครั้งที่ ๒

การสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวงแผนกบาลี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ครั้งที่ ๒ เปิดสอบประโยค ๑ - ๒ และประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ กำหนดสอบในวันขึ้น ๕, ๖, ๗ ค่ำ เดือน ๘ ตรงกับวันที่ ๓๐ มิถุนายน, ๑, ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ สอบ ณ สนามสอบวัดวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เริ่มสอบ เวลา ๑๓.๐๐ น. ทุกวัน ในการสอบครั้งที่ ๒ นี้ มีจำนวนพระภิกษุ สามเณรเข้าสอบ ดังนี้

๑. ประโยค ป.ธ. ๕	- วิชาแปลไทยเป็นมคธ	จำนวน - รูป
	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน ๑ รูป
๒. ประโยค ป.ธ. ๔	- วิชาแปลไทยเป็นมคธ	จำนวน ๔ รูป
	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน - รูป
๓. ประโยค ป.ธ. ๓	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน ๑ รูป
	- วิชาสัมพันธ์ไทย	จำนวน ๑ รูป
	- วิชาบาลีไวยากรณ์	จำนวน - รูป
๔. ประโยค ๑-๒	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน ๗ รูป
	- วิชาบาลีไวยากรณ์	จำนวน - รูป
รวมทั้งสิ้น		๑๔ รูป

ส่วนการตรวจข้อสอบ สนามหลวงแผนกบาลี ประชุมกรรมการตรวจวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๓๐ น. ณ สำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง ตึกเมตตาปฐพี วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ยอดจำนวนพระภิกษุสามเณรเข้าสอบความรู้บาลีสนาฬหลวง
 คณะสงฆ์ไทยในประเทศไทย
 ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่		ประโยค										รวม
		๑-๒		ป.๓.๓			ป.๓.๔		ป.๓.๕			
		ปมท.	ไว.	ปมท.	สัม.	ไว.	ปมท.	ปมท.	ปมท.	ปมท.	ปมท.	
๑	คณิสสังฆไทย ในสหรัฐอเมริกา	๗	๐	๑	๑	๐	๔	๐	๐	๑	๑	๑๔
	รวม	๗	๐	๑	๑	๐	๔	๐	๐	๑	๑	๑๔

กำหนดการสอบบาลีสนามหลวง
 คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา
 ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
 สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
 รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประโยค ๑-๒	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)
ประโยค ป.ธ. ๓	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ - ๗ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑-๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘)
ประโยค ป.ธ. ๔	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)
ประโยค ป.ธ. ๕	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)

เริ่มสอบเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกาตรง ทุกวัน

กำหนดสถานที่สอบบาลีสนามหลวง
ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา
สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประโยค ป.ธ. ๕

ที่	สำนักเรียน	วิชา		รวม
		ปทม.	ปมท.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๐	๑	๑
	รวม	๐	๑	๑

ประโยค ป.ธ. ๔

ที่	สำนักเรียน	วิชา		รวม
		ปทม.	ปมท.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๔	๐	๔
	รวม	๔	๐	๔

ประโยค ป.ธ. ๓

ที่	สำนักเรียน	วิชา			รวม
		ปมท.	สัณ.	ไว.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๑	๑	๐	๒
	รวม	๑	๑	๐	๒

ประโยค ๑-๒

ที่	สำนักเรียน	วิชา		รวม
		ปมท.	ไว.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๓	๐	๓
	รวม	๓	๐	๓

กำหนดการสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวง บาลีศึกษาของคฤหัสถ์ ประเทศสหรัฐอเมริกา

ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ครั้งที่ ๒

การสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวงแผนกบาลี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ครั้งที่ ๒ เปิดสอบประโยค บ.ศ. ๑-๒ และประโยค บ.ศ. ๓, ๔, ๕ กำหนดสอบในวันขึ้น ๕, ๖, ๗ ค่ำ เดือน ๘ ตรงกับวันที่ ๓๐, ๑, ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ สอบ ณ สนามสอบวัดวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เริ่มสอบ เวลา ๑๓.๐๐ น. ทุกวัน ในการสอบครั้งที่ ๒ มีจำนวนคฤหัสถ์เข้าสอบ ดังนี้

๑. ประโยค บ.ศ. ๕	- วิชาแปลไทยเป็นมคธ	จำนวน ๑ คน
	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน - คน
๒. ประโยค บ.ศ. ๔	- วิชาแปลไทยเป็นมคธ	จำนวน - คน
	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน - คน
๓. ประโยค บ.ศ. ๓	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน ๑ คน
	- วิชาสัมพันธไทย	จำนวน ๑ คน
	- วิชาบาลีไวยากรณ์	จำนวน - คน
๔. ประโยค บ.ศ. ๑-๒	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน ๑๒ คน
	- วิชาบาลีไวยากรณ์	จำนวน - คน
รวมทั้งสิ้น		๑๕ คน

ส่วนการตรวจข้อสอบ สนามหลวงแผนกบาลี ประชุมกรรมการตรวจวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๓๐ น. ณ สำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง ตึกเมตตาปฐพี วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ยอดจำนวนคนอยู่สหประชาชาติเข้าสอบความรู้บาลีศึกษา
 คณะสงฆ์ไทยในประเทศไทยสหรัฐอเมริกา
 ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่		ประโยค										รวม
		บ.ศ. ๑-๒		บ.ศ. ๓			บ.ศ. ๔		บ.ศ. ๕			
		ปมท.	ไว.	ปมท.	สัม.	ไว.	ปมท.	ปมท.	ปมท.	ปมท.		
๑	คณະสงฆ์ไทย ในสหรัฐอเมริกา	๑๒	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๑	๐	๑๔	
	รวม	๑๒	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๑	๐	๑๔	

กำหนดการสอบบาลีศึกษา
คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา
ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประโยค บ.ศ. ๑-๒	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)
ประโยค บ.ศ. ๓	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ - ๗ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ - ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘)
ประโยค บ.ศ. ๔	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)
ประโยค บ.ศ. ๕	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)

เริ่มสอบเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกาตรง ทุกวัน

กำหนดสถานที่สอบบาลีศึกษา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
 คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา
 สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประโยค บ.ศ. ๕

ที่	สำนักเรียน	วิชา		รวม
		ปทม.	ปมท.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๑	๐	๑
	รวม	๑	๐	๑

ประโยค บ.ศ. ๓

ที่	สำนักเรียน	วิชา			รวม
		ปมท.	สัม.	ไว.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๑	๑	๐	๒
	รวม	๑	๑	๐	๒

ประโยค ๑-๒

ที่	สำนักเรียน	วิชา		รวม
		ปมท.	ไว.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๑๒	๐	๑๒
	รวม	๑๒	๐	๑๒

หลักสูตร

หลักสูตรประโยคบาลีสนามหลวง ที่ใช้ยู่ติอยู่ในปัจจุบัน

ประโยค ๑ - ๒ และเปรียญตรีปีที่ ๑ - ๒ หมวดบาลีศึกษา

๑. วิชาแปลมคธเป็นไทย โดยพยัญชนะและโดยอรรถ หลักสูตรใช้หนังสือ รมมปทฎจกถา ภาค ๑ ถึง ภาค ๔
๒. วิชาบาลีไวยากรณ์ หลักสูตรใช้หนังสือบาลีไวยากรณ์ประเภทสอบถามความจำ

ประโยค ป.ธ. ๓

๑. วิชาแปลมคธเป็นไทย โดยพยัญชนะและโดยอรรถ หลักสูตรใช้หนังสือ รมมปทฎจกถา ภาค ๕ ถึง ภาค ๘
๒. วิชาสัมพันธไทย หลักสูตรใช้หนังสือ รมมปทฎจกถา ภาค ๕ ถึง ภาค ๘
๓. วิชาบาลีไวยากรณ์ หลักสูตรใช้หนังสือบาลีไวยากรณ์ ประเภทสอบถามความจำและความเข้าใจประกอบกัน
๔. วิชาบุรพภาค ข้อเขียนภาษาไทย โดยแก้ไขให้ถูกต้องตามระเบียบลักษณะ วรรคตอน ตัวอักษร ตามสมัยนิยม หลักสูตรใช้หนังสือที่ควรรู้ เช่น จดหมายทางราชการ

ประโยค ป.ธ. ๔

๑. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ รมมปทฎจกถา ภาค ๑
๒. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ มงคลดถุทีปนี ภาค ๑

ประโยค ป.ธ. ๕

๑. วิชาแปลไทยเป็นมคร หลักสูตรใช้หนังสือ ธรรมปทฎจกถา ภาค ๒ ถึงภาค ๔
๒. วิชาแปลมครเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ มงคลตฤทีปนี ภาค ๒

ประโยค ป.ธ. ๖

๑. วิชาแปลไทยเป็นมคร หลักสูตรใช้หนังสือ ธรรมปทฎจกถา ภาค ๕ ถึงภาค ๘ แต่ในการสอบกรรมการจะแปลประโยคที่ออกสอบเป็น ความไทย โดยสันทัด หรืออาจดัดแปลงสำนวนและท้องเรื่อง หรือตัดตอนที่ต่าง ๆ มาเรียงติดต่อกันเป็นประโยคสอบไล่ก็ได้
๒. วิชาแปลมครเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ ตติยสมนุตปาสาทิกา

ประโยค ป.ธ. ๗

๑. วิชาแปลไทยเป็นมคร หลักสูตรใช้หนังสือ มงคลตฤทีปนี ภาค ๑
๒. วิชาแปลมครเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ ปฐม-ทุติย-สมนุตปาสาทิกา

ประโยค ป.ธ. ๘

๑. วิชาแต่งฉันทมคร แต่งฉันทเป็นภาษามคร ๓ ฉันท ในจำนวน ๖ ฉันท คือ :-

(๑) ปฐยาวัตร	(๒) อินทรวีเชียร
(๓) อุเปนทรวีเชียร	(๔) อินทรวงศ์
(๕) วังสัฎฐะ	(๖) วสันตติลก

ข้อความแล้วแต่กรรมการจะกำหนดให้

- ๒. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ ปจรมสมนตปาสาทิกา
- ๓. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ วิสุทฺธิมคฺค

ประโยค ป.ธ. ๘

- ๑. วิชาแต่งไทยเป็นมคธ แต่งมคธจากภาษาไทยล้วน ข้อความแล้วแต่กรรมการจะกำหนดให้
- ๒. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ วิสุทฺธิมคฺค
- ๓. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ อภิธมฺมตฺถวิภาวินี

ประกาศให้ ใช้เกณฑ์คะแนนเป็นเลข ในการตรวจประโยคของสนามหลวง

การตรวจประโยคของสนามหลวง ซึ่งตั้งปัญหาให้นักเรียนตอบ ได้วางเกณฑ์ในการหักคะแนนไว้ว่า ข้อหนึ่งแบ่งเป็น ๔ เลี้ยว ให้หักคะแนน ตามส่วนที่ผิด คือผิดทั้งข้อ หักหมดทั้ง ๔ เลี้ยว ผิด ๓ หัก ๓ เลี้ยว ผิด ๒ ส่วน หัก ๒ เลี้ยว ผิด ๑ ส่วน หัก ๑ เลี้ยว นั้น ไม่สะดวกในการตรวจและ ไม่ให้ความสม่ำเสมอทั่วไป เพราะบางครั้งผิดไม่ถึง ๑ เลี้ยว จะเก็บเต็ม ๑ เลี้ยวก็ตึงเกินไป จะไม่เก็บเลยก็หย่อนเกินไป จะเก็บน้อยกว่า ๑ เลี้ยว ให้พอควรกันก็ไม่มีเกณฑ์จะเก็บ นับว่าเกณฑ์คะแนนนี้ยังไม่สมบูรณ์พอ ไม่ให้เกิดความเสมอภาคและสะดวกในการตรวจ เพราะฉะนั้น เพื่อให้เกณฑ์ คะแนนในการตรวจสมบูรณ์ ให้ความสะดวกและความเสมอภาคทั่วไป จึงให้เลิกเกณฑ์หักคะแนนเป็นส่วนเป็นเลี้ยวเสียให้ใช้เกณฑ์คะแนนเป็นเลข แทนดังต่อไปนี้ :-

เกณฑ์คะแนนเลข ให้คะแนนข้อละ ๑๐

ผิด	๑	ถึง	๑๕	ให้	๓	ให้
ผิด	๑๖	ถึง	๒๐	ให้	๒	ให้
ผิด	๒๑	ถึง	๒๕	ให้	๑	ให้
ผิดเกิน	๒๕	ลงศูนย์ คือตก				

ตอบสับข้อ แม่ข้อเดียวหรือทั้งหมด ให้หัก ๒ คะแนนทุกวิชา
ให้ใช้เกณฑ์คะแนนเลขนี้ตั้งแต่ครั้งนี้เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๔๗๘

กรมหลวงชินวราลริวัฒน์

ตามประกาศข้างบนนี้ ในการตรวจประโยคบาลี ใช้เฉพาะการตรวจ
เฉลยปัญหาบาลีไวยากรณ์

พระพรหมมุนี

แม่กองบาลีสนามหลวง

๑๖ พฤษภาคม ๒๔๘๗

วิธีตรวจประโยคบาลีสนามหลวง แปลมครเป็นไทย แปลไทยเป็นมคร และสัมผัส

๑. แปลผิตศัพท หรือเรียกชื่อสัมผัสผิตในวิภัติเดียวกัน เช่น สัตตมิวิภัติ มีชื่อเรียกอาธารหลายอย่าง ศัพทที่สัมผัสที่ถูกเป็นอุปเลสิการาธ แต่เรียกผิตเป็นวิสาธารดังนี้ ชื่อว่าผิตศัพท

๒. แปลเสยสัมผัส หรือเรียกชื่อสัมผัสผิตต่างวิภัติ เช่น เรียกอาธารเป็นสัมผัสระหรือสัมผัสเข้าผิตที่ในประโยคเดียวกัน ชื่อว่าผิตสัมผัส

๓. แปลสับประโยค หรือสัมผัสสับประโยค เช่น เอาประโยคเลขนอกกับเลขในปนกันก็ดี ใช้ประธานกับกริยาผิตบุษกันก็ดี แปลหรือสัมผัสผิตจนไม่เป็นรูปก็ดี เหล่านี้ ชื่อว่าผิตประโยค

การเก็บคะแนน	ผิต ๑ ศัพท	เก็บ ๑ คะแนน
	ผิตสัมผัส ๑ แห่ง	เก็บ ๒ คะแนน
	ผิตประโยค ๑ ประโยค	เก็บ ๖ คะแนน
การปรับ	นับคะแนนที่เก็บแล้วนั้น ๆ รวมกันเข้า	
	ผิต ๑ ถึง ๖	ให้ ๓ ให้
	ผิต ๗ ถึง ๑๒	ให้ ๒ ให้
	ผิต ๑๓ ถึง ๑๘	ให้ ๑ ให้
	ผิตเกิน ๑๘	ลง ๐ ทั้งหมด

แต่ชื่อว่า “แปลหรือสัมพันธ์ผิดจนไม่เป็นรูป” นั้น

ถ้าประโยคยาวกว่า ๓ บรรทัด นับเป็นผิดเกิน ๑๘

ถ้าประโยคยาวไม่เกิน ๓ บรรทัด นับเป็นผิด ๑๘

ถ้าประโยคยาวไม่เกิน ๒ บรรทัด นับเป็นผิด ๑๒

ถ้าประโยคยาวไม่เกิน ๑ บรรทัด นับเป็นผิด ๖

แต่ข้อสำคัญ ต้องสันนิษฐานว่าผู้แปลมีความรู้สมกับชั้นประโยคนั้นหรือไม่ เช่น ประโยค ป.ธ. ๖ ถึง ป.ธ. ๙ จัดเป็นประโยคสูง ถ้าจะต้องเก็บคะแนนหุยมหยม จนถึง ๑๘ จึงเป็นตก ก็ดูเป็นการตรวจภูมิรู้ของนักเรียนแรกศึกษาไป ไม่สมภูมิ ฉะนั้นแม้ถึงผิดยังไม่เต็มเกณฑ์กำหนด แต่เห็นมีความรู้ไม่สมชั้นก็เอาเป็นตก

ขอกรรมการทุกรูป จงหนักในกฎเกณฑ์เพื่อความเสมอ.

พระพรหมมุนี

แม่กองบาลีสนามหลวง

๑๖ พฤษภาคม ๒๔๘๗

วิธีตรวจวิชาบุรพภาค ประโยค ป.ธ. ๓

การสอบบุรพภาค ป.ธ. ๓ อย่างวิธีที่ใช้กันอยู่นี้ ก็เพื่อให้นักเรียน
วางรูปหนังสือราชการ หรือวางรูปหนังสืออื่น เช่น โคลง ฉันท์
กาพย์ กลอน เป็นต้น รู้จักวางย่อหน้า วรรคตอน และใช้ตัวอักษร
ให้ถูกต้องตามสมัยนิยม ฉะนั้น จึงวางหลักการตรวจไว้ดังนี้:-

การปรับและการเก็บคะแนน วางรูปจดหมายราชการผิดหมดเป็นตก และ
นอกจากนี้ ผิดย่อหน้า ๑ แห่ง เก็บ ๒ คะแนน ผิดวรรคตอนถึงเสียรูปหรือ
เสียความ ๑ แห่ง เก็บ ๑ คะแนน ผิดอักษร ๑ ตัว เก็บ ๑ คะแนน

เมื่อรวมคะแนนเข้า ได้เกิน ๑๒ เป็นตก

พระพรหมมุนี

แม่กองบาลีสนามหลวง

๘ มีนาคม ๒๔๙๐

กำหนดชั้นและวิชาที่สอบได้

ประโยค ป.ธ. ๓

๓ วิชา

ก.	๓, ๓, ๓	ได้ชั้นเอก
ข.	๓, ๓, ๒	“ โท
ค.	๓, ๒, ๒	“ ตรี
ข.	๒, ๒, ๒	“ ตรี
ง.	๓, ๓, ๑	ได้นอกชั้น
จ.	๓, ๒, ๑	“
ฉ.	๒, ๓, ๑	“

(เฉพาะวิชาแปลมครเป็นไทย ต้องได้ ๒ หรือ ๓ ให้)

ประโยค ๑-๒ และประโยค ป.ธ. ๔, ๕, ๖, ๗

๒ วิชา

ก.	๓, ๓	ได้ชั้นเอก
ข.	๓, ๒	“ โท
ค.	๒, ๒	“ ตรี

ประโยค ป.ธ. ๘, ๙

๓ วิชา

ก.	๓, ๓, ๓	ได้ชั้นเอก
ข.	๓, ๓, ๒	“ โท
ค.	๓, ๒, ๒	“ ตรี
ข.	๒, ๒, ๒	“ ตรี

นอกนี้ตก

**โอวาทแม่กองบาลีสนามหลวง
ในการเปิดสอบประโยคบาลีสนามหลวง ประเทศสหรัฐอเมริกา
ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘**

นักเรียนผู้สอบความรู้ประโยคบาลีสนามหลวง ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ทุกรูป
วันนี้ เป็นวันแรกของการเปิดสอบประโยคบาลีสนามหลวง ครั้งที่ ๒
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๘ สนามสอบประเทศสหรัฐอเมริกา ณ สนามสอบ
วัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งเป็นการสอบของชั้นประโยค ๑-๒
และประโยค ป.ธ.๑, ๔, ๕ รวมทั้งประโยคบาลีศึกษา โดยได้กำหนด วันขึ้น
๕, ๖, ๗ ค่ำ เดือน ๘ ในทางจันทรคติเป็นวันกำหนดในการสอบ ตามที่มหาเถร-
สมาคม ได้โปรดอนุมัติ โดยการสอบครั้งที่ ๒ นี้ ผู้ได้รับสิทธิในการสอบต้องเป็น
ผู้ที่สอบผ่านในการสอบครั้งที่ ๑ และมีผลสอบผ่านรายวิชาอย่างน้อย ๑ วิชา
ในชั้นที่ทำการสอบ จึงจะได้รับสิทธิในการสอบ และเมื่อสอบผ่านในวิชาที่สอบ
ครั้งที่ ๒ นี้แล้ว ถือว่าเป็นผู้สอบผ่านในชั้นประโยคนั้น ๆ มีศักดิ์และสิทธิ
เช่นเดียวกันกับผู้สอบผ่านในการสอบครั้งที่ ๑ ทุกประการ

ท่านทั้งหลาย การศึกษาพระปริยัติธรรมนับเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญ
ของพระภิกษุสามเณรทุกรูป รวมทั้งเป็นหน้าที่ของพุทธศาสนิกชนทุกคน
และเป็นหน้าที่ที่ไม่อาจให้บุคคลอื่นมาปฏิบัติ หรือทำแทนได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้รู้
และเห็นผลแห่งการปฏิบัติด้วยตนเอง นับเป็นการพิสูจน์และยืนยันถึงความจริง
ตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสอนไว้ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือการจรโลง
พระพุทธศาสนาให้ดำรงคงอยู่ตลอดไป นอกจากนี้ สำหรับท่านทั้งหลายที่ทำ
หน้าที่ “ศาสนทายาท” ในฐานะแห่ง “พระธรรมทูต” ในต่างแดนเช่นนี้

ต้องใช้ทั้งความทุ่มเทและความเสียสละเป็นอย่างยิ่ง ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
จึงขอแสดงความชื่นชม ยกย่อง และอนุโมทนาเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณเจ้าสำนักสถานทีสอบ ประธานสมาธิสงฆ์ไทยใน
สหรัฐอเมริกา กรรมการผู้กำกับห้องสอบ และคณะกรรมการทุกฝ่าย
ที่ได้ช่วยเหลือเกื้อกูลให้การสอบครั้งนี้ดำเนินไปได้ด้วยดี เป็นคุณเป็นประโยชน์
ต่อการศาสนศึกษาเป็นอย่างยิ่ง และขออนุโมทนาแก่ญาติโยมศรัทธาสาธุชน
ทั้งหลาย ที่ได้อุปถัมภ์ ช่วยเหลือ เกื้อกูล ให้งานคณะสงฆ์ส่วนนี้ดำเนินไปได้
โดยสะดวกด้วยดี

ในที่สุดนี้ ด้วยอำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและความใส่ใจในการศึกษา
เล่าเรียนพระปริยัติธรรมนี้ จึงเป็นพลวปัจจัยส่งเสริมเพิ่มพูนดวงปัญญาของท่าน
ทั้งหลายให้แหลมคม แจ่มใส รู้แจ้งแทงตลอดในปัญหากรรมทุกประการ
ประสบความสำเร็จสมความปรารถนาโดยชอบโดยทั่วกันทุกรูป เทอญ.

(พระพรหมโมลี)

แม่กองบาลีสนามหลวง

ข้อสอบและเฉลย
ประโยค ๑-๒ ถึง ประโยค ป.ธ. ๕
ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประโยค ๑ - ๒
แปล มครเป็นไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

แปล โดยพยัญชนะ

๑. โส (จูพปนุถโก) กิร กสฺสปสมฺมาสมพุทฺธกาเล ปพฺพชิตฺวา
ปณฺณวา หุตฺวา อณฺณตรสฺส ทนฺธภิกฺขุโน อุทฺเทสคณฺณกาเล ปรีหาสเกพี
อกาสี ฯ โส ภิกฺขุ เตน ปรีหาเสน ลชฺชิตฺโต เนว อุทฺเทสํ คณฺหิ น
สชฺฌามกาสี ฯ เตน กมฺเมน อัย ปพฺพชิตฺวาว ทนฺโธ ชาโต, คหิตคหิตปํ
อุปรุปริปํ อุคฺคณฺหนตฺตสฺส นสฺสติ ฯ ตสฺส อิมเมว คาคํ อุคฺคเหตุํ วายมนตฺตสฺส
จตุตาโร มาสา อติกฺกนฺตา ฯ อถ นํ มหาปนฺธโก “จูพปนฺธก ตฺวํ อิมสฺมี
สาสเน อภพฺโป, จตุทฺติ มาเสหิ เอกํ คาคํปี คเหตุํ น สกโกสิ, ปพฺพชิตกิจจํ ปน
กถํ มตฺถกํ ปาเปสฺสตี, นิภฺขม อิตฺติ วิหารา นิภฺกทฺธิ ฯ จูพปนฺธโก
พุทฺธสาสเน สีนฺเหน คิหิภาวํ น ปตฺเถติ ฯ

ตสฺมิณฺจ กาเล มหาปนฺธโก ภตฺตทุทฺเทสโก โหติ ฯ ชีวโก โกมารภจฺโจ
พหุํ มาลาคนฺธวิเลปนมาทาย อมฺพวนํ คนฺตฺวา สตฺถารํ ปุเชตฺวา ฐมํ สุตฺวา อุจฺจา
ยาสนา ทสพลํ วนฺทิตฺวา มหาปนฺธกํ อุปสงฺกมิตฺวา “กิตฺตกา ภนฺเต
สตฺถุ สนฺติเก ภิกฺขุติ ปุจฺฉิ ฯ “ปณฺณมตฺตานิ ภิกฺขุสฺตานีติ ฯ “เสว ภนฺเต พุทฺธป
ปฺมุขานิ ปณฺณภิกฺขุสฺตานิ อาทาย อมฺหากํ นิเวสเน ภิกฺขํ คณฺหเถติ ฯ “อุปาสก
จูพปนฺธโก นาม ทนฺโธ ภิกฺขุ อวิรุพฺพหิธมฺโม, ตํ จเปตฺวา เสสํ
นิมนฺตนํ สมปฏฺิจฺฉามิตี เตโร อาห ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ตัม สุตฺวา จูพปนฺถโก จินฺตสฺสี “เถโร เอตฺตกานํ ภิกฺขุณฺํ นิมนฺตนํ
สมปฺปฺปิณฺณโต มํ พหิรํ กตฺวา สมปฺปฺปิณฺณติ, นิสฺสํสยํ มยฺหํ ภาทิกสฺส มยิ
จิตฺตํ ภินฺนํ ภวิสฺสติ; กิํ อิทานิ มยฺหํ อิมินา สาสเนน, คิํ หุตฺวา ทานาทินิ
ปฺปญฺณานิ กโรนฺโต จีวิสฺสามีติ ฯ โส ปุณฺทิวเส ปาโถว วิพฺภมิตฺตํ ปายาสิ ฯ
สฺสเถ ปจฺจุสฺสกาเลเยว โลกํ โวลเณนโต อิมํ การณํ ทิสฺวา ปจฺจมตฺรํ คนฺตฺวา
จูพปนฺถกสฺส คมนนคฺเค ทวารโกณฺฐเก จงฺกมนฺโต อณฺฐาสฺสี ฯ จูพปนฺถโก
คจฺจนฺโต สฺสเถารํ ทิสฺวา อุปสงฺกมิตฺวา วนฺติ ฯ อถ นํ สฺสเถ “กหํ ปน
ตวํ จูพปนฺถก อิมาย เวลาย คจฺจสฺสีติ อาห ฯ “ภাতา มํ ภนฺเต นิกฺกขุณฺณติ,
เตนาหํ วิพฺภมิตฺตํ คจฺจามีติ ฯ “จูพปนฺถก ตว ปพฺพชฺชา นาม มม สนฺติเก,
ภাত্রา นิกฺกขุณฺณโตปี กสฺมา มม สนฺติกํ นาคจฺฉิ; เอหิ, ภินฺเต คิํภาวณ, มม สนฺ
ติเก ภวิสฺสสฺสีติ จกฺกงฺกิตตเลน ปาณินา ตํ สิริสฺสี ปรามสฺสิตฺวา
อาทาย คนฺตฺวา คนฺธกุณฺธิปมฺเบ นิสฺสีทาเปตฺวา “จูพปนฺถก ปุรตฺถาภิมุโข หุตฺวา
อิมํ ปีโลติกํ รโฆหรณํ รโฆหรณนฺติ ปริมชฺชนฺโต อีเชว โหหิติ อิทฺธิยา
อภิสงฺขตํ ปริสฺสุทฺธํ ปีโลติกํ ทตฺวา, กาเล อาโรจิต, ภิกฺขุสงฺฆมปฺริวโต
จีวคฺคสฺส เคหํ คนฺตฺวา ปญฺญตฺตาสเน นิสฺสีติ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑ - ๒

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ได้ยินว่า ในกาลแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระนามว่ากัสสปะ
 อ. พระจุฬป็นถนั้น บวชแล้ว เป็นผู้มึปัญญา เป็น ได้กระทำแล้ว ซึ่งการหว่าเราะ
 และการเยาะเย้ย ในกาลเป็นที่เรียนเอาซึ่งอุเทศ ของภิกษุผู้เขลา รูปใดรูปหนึ่ง ฯ
 อ. ภิกษุนั้น ละอายแล้ว เพราะการหว่าเรานั้น ไม่เรียนเอาแล้วซึ่งอุเทศนั้นเทียว
 ไม่ได้กระทำแล้ว ซึ่งการสาธยาย ฯ อ. จุฬป็นถนั้ บวชแล้วเทียว เป็นคนเขลา
 เกิดแล้ว เพราะกรรมนั้น, เมื่อพระจุฬป็นถนั้น เรียนเอาอยู่ ซึ่งบทในเบื้องบน ฯ
 อ. บทอันพระจุฬป็นถนั้ทั้งเรียนเอาแล้วทั้งเรียนเอาแล้ว ย่อมหายไป ฯ
 เมื่อพระจุฬป็นถนั้น พยายามอยู่ เพื่ออันเรียนเอา ซึ่งคานานั้นนั้นเทียว
 อ. เดือน ท. ลี ก้าวล่วงแล้ว ฯ ครั้งนั้น อ. พระมหาป็นถนั้ กล่าวแล้วว่า ลูก่อนจุฬ
 ป็นถนั้ อ. เธอ เป็นผู้ไม่สมควร ในศาสนานั้ ย่อมเป็น, อ. เธอ ย่อมไม่อาจ
 เพื่ออันเรียนเอา แม้ซึ่งคานา หนึ่ง โดยเดือน ท. ลี, ก็ อ. เธอ ยังกิจ แห่งบรรพชิต
 จักให้ถึง ซึ่งที่สุด อย่างไร, อ. เธอ จงออกไป จากที่นี้ ดังนี้ คร่าออกแล้ว
 ซึ่งพระจุฬป็นถนั้น จากพระวิหาร ฯ อ. พระจุฬป็นถนั้ ย่อมไม่ปรารธนา
 ซึ่งความเป็นแห่งคฤหัสถ์ เพราะความรัก ในพระพุทธศาสนา ฯ

ก็ในกาลนั้น อ. พระมหาป็นถนั้เป็นผู้แสดงขึ้นซึ่งภัทร(ภักตฺตฺทเทศ)ย่อม
 เป็น ฯ อ. หมอชีวก ผู้โกมารภัก ถือเอาแล้ว ซึ่งระเบียบและของหอม
 และเครื่องลูบไล้ อันมาก ไปแล้ว คู่อัมพวัน บูชาแล้ว ซึ่งพระศาสดา ฟังแล้ว

ซึ่งธรรม ลูกขึ้นแล้ว จากอาสนะ ถวายบังคมแล้ว ซึ่งพระทศพลเข้าไปหาแล้ว ซึ่งพระมหาปิ่นถก ถามแล้วว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. ภิกขุ ท. ในสำนักของพระศาสดา มีประมาณเท่าไร มีอยู่ ดังนี้ ฯ อ. พระมหาปิ่นถก กล่าวแล้วว่า อ. ร้อยแห่งภิกขุ ท. มีห้า เป็นประมาณ มีอยู่ ดังนี้ ฯ อ. หมอชีวก กล่าวแล้วว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. ท่าน ท. พาเอาแล้ว ซึ่งร้อยแห่งภิกขุห้า ท. มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุข จงรับ ซึ่งภิกขา ในที่เป็นที่อยู่ ของกระผม ท. ในวันพรุ่ง ดังนี้ ฯ อ. พระเถระ กล่าวแล้วว่า ดูก่อนอุบาสก อ. ภิกขุ ผู้เขลา ชื่อว่าจูฬปิ่นถก เป็นผู้มิมีธรรมไม่องกาม ย่อมเป็น, อ. อาตมา ย่อมรับพร้อม ซึ่งการนิมนต์ เพื่อภิกขุ ท. ผู้เหลือ เว้น ซึ่งภิกขุนั้น ดังนี้ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. พระจูฬปิ่นถกฟังคำนั้นแล้ว คิดว่า พระเถระ เมื่อรับนิมนต์เพื่อภิกษุทั้งหลายมีประมาณเท่านั้น ก็คิดเราไว้ภายนอกแล้วจึงรับ จิตของพี่ชายเรา จักแยก ในเราแล้วอย่างไม่ต้องสงสัย บัดนี้ จะมีประโยชน์อะไรด้วยพระศาสนานี้แก่เรา เราจักเป็นคฤหัสถ์ ทำบุญต่าง ๆ มีทานเป็นต้นเลี้ยงชีพละ ฯ วันรุ่งขึ้นเธอไปเพื่อจะสึก แต่เข้าตรู่ ฯ พระบรมศาสดา ทรงตรวจดูสัตว์โลก ในเวลาใกล้รุ่งนั้นเที่ยว ทรงเห็นเหตุนี้แล้ว จึงเสด็จล่วงหน้าไปก่อน ได้ทรงหยุดจงกรมอยู่ที่ซุ้มประตูใกล้ทางที่พระจูฬปิ่นถกไป ฯ พระจูฬปิ่นถก กำลังเดินไปพบพระบรมศาสดา จึงเข้าไปเฝ้าถวายบังคม ฯ ขณะนั้น พระบรมศาสดาตรัสกะเธอว่า จูฬปิ่นถก ก็เธอจะไปไหน ในเวลานี้ ฯ พระจูฬปิ่นถก กราบทูลว่า พระพี่ชายจับได้ข้าพระองค์ พระเจ้าข้า เพราะเหตุนั้น ข้าพระองค์ไปเพื่อจะสึก ฯ

พระบรมศาสดา ตรัสว่า จูฬปันถก เธอชื่อว่าบรรพชาในสำนักของเรา แม้ถูก
 พี่ชายจับได้ ทำไม จึงไม่มาสู่สำนักของเรา มาเถิด จะมีประโยชน์อะไรด้วยความ
 เป็นคฤหัสถ์แก่เธอ เธอจักเป็นอยู่ ในสำนักของเรา ดังนี้แล้ว ทรงเอา
 ฝ่าพระหัตถ์อันมีพื้นวิจิตรไปด้วยจักร ลูบเธอที่ศีรษะแล้ว พาไปให้นั่งที่หน้ามุข
 พระคันธกุฎี ประทานท่อนผ้าที่สะอาด ซึ่งทรงบันดาลขึ้นด้วยฤทธิ์
 ด้วยตรัสสั่งว่า จูฬปันถก เธอจงผินหน้าไปทางทิศตะวันออก ลูบผ้าท่อนนี้
 ด้วยปริกรรมว่า รโหโรณัม รโหโรณัม อยู่ที่นี่แหละ ครั้นเมื่อเขากราบทูล
 เวลาแล้ว มีภิกษุสงฆ์แวดล้อมเสด็จไปเรือนของหมอชีวก ประทับนั่งบนอาสนะ
 ที่เขาคงกางไว้ ฯ

ประโยค ป.ธ. ๓
แปล มครเป็นไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

แปล โดยพยัญชนะ

๑. โส (สนฺตติมหามตฺโต) หิ เอกสฺมี กาเล รณโย ปเสนทิกอสลสฺส
ปจฺจนตํ กุปิตํ วุปสมตฺวา อากโต ฯ อตฺสส ราชา ตฺถุโจ สตฺต ทิวสานิ รชฺชํ
ทตฺวา เอกํ นจฺจกิตฺกสฺลํ อิตฺถิ อทาสิ ฯ โส สตฺต ทิวสานิ สุรรมทมตฺโต
หตฺวา สตฺตเม ทิวเส สพฺพาลงฺการปฏิมณฺฑิตโต หตฺถิกฺขนฺธวรคโต นหันทิตฺถํ
กจฺจนโต สตฺถารํ ปิณฺฑาย ปวิสฺสํ ทฺวารนฺตเร ทิสฺวา หตฺถิกฺขนฺธวรคโต ว
สีสํ จาเลตฺวา วนฺทิ ฯ สตฺถา สิตํ กตฺวา โก นฺุ โข ฆนฺเต สิตปาตุ-
กรรมเหตุติ อานนฺทเถเรน ปฏฺุโจ สิตการณํ อากฺขนฺโต อาห ปสฺส
อานนฺท สนฺตติมหามตฺตํ อชฺเชว สพฺพากรณปฏิมณฺฑิตโต ว มม สนฺติกํ
อาคนฺตฺวา จตฺตปฺปทิกคาถาวसानเ อรหตฺตํ ปตฺวา สตฺตตาลมตฺเต อากาเส
นิสีทิตฺวา ปรีนิพฺพายิสฺสตีติ ฯ มหาชน เเธเรน สทฺธิ กเถนตฺสส สตฺถุ วณฺํ
อสุสฺสสิ ฯ ตตฺถ มิจฺฉาทิฏฺฐิกา จินฺตยีสฺสุ ปสฺสธ สมณสฺส โคตมสฺส
กิริยํ มุขมตฺตเมว ภาสติ อชฺช กิเรส เอวํ สุรรมทมตฺโต ยถาลงฺกโต ว
ตสฺส สนฺติเก ฌมฺมํ สุตฺวา ปรีนิพฺพายิสฺสติ อชฺช นํ มุสาวาทน
นิกฺคณฺหิสฺสามาติ ฯ สมฺมาทิฏฺฐิกา จินฺตยิสฺสุ อโห พุทฺธานํ มหานุภาโว อชฺช
พุทฺธลีพฺพหฺยเจว สนฺตติมหามตฺตลีพฺพหฺยจ ทฺถุจฺจุ ลภิสฺสามาติ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. สนฺตติมหามตฺโตปิ นหณตฺตเถ ทิวสภาคํ อุทกกีฬํ กิฬิตฺวา
 อุตฺตยานํ คนฺตฺวา อาปณณฺมียํ นิสิตฺติ ฯ สปิ อิตฺถิ รุคฺคฺมชฺเฌ โอตฺตริตฺวา
 นจฺจคิตฺตํ ทสฺสเสตฺถุ อารภิ ตสฺสา สริริลลิตฺพฺหาย ทสฺสสนฺตถํ สตฺตทาหํ อปฺปาหาร-
 ตาย ตํทิวสํ นจฺจคิตฺตํ ทสฺสยมาณาย อนฺโตกฺกฺขณฺมียํ สตฺตถกฺวาตา สมฺมจฺจาย
 หทยมํสํ กนฺติตฺวา อคฺคํสุ ฯ สว ตํขณฺณเยว มฺมุขเณ เจว อกฺขิหิ จ วิวญฺเฬหิ
 กาลมกาสิ ฯ สนฺตติมหามตฺโต อุปฺปารเณ นนฺติ วตฺวา นิรุทฺธา สามีติ
 วุตฺตมตฺเตเยว พฺลวโสเกณ อภิกฺขโต ฯ ตํ ขณฺณเยวสฺส สตฺตทาหํ ปิตฺตฺรา
 ตตฺตคฺกปาเล อุทกพิณฺฑุ วิย ปริกฺขยํ อคฺคมาสิ ฯ โส น เม อิมํ โสกํ อญฺโฆ
 นิพฺพาเปตฺถุ สกฺขิสฺสติ อญฺญตฺร ตถาคเตนาติ พฺลกายปริวฺรูโต สายณฺหสมเย
 สตฺถุ สนฺติกํ คนฺตฺวา วนฺทิตฺวา เอวมาห ภนฺเต เอวรูปฺโป เม โสโก
 อุปฺปนฺโน ตํ เม ตุมฺहे นิพฺพาเปตฺถุ สกฺขิสฺสเถว อากโตมฺหิ ปฏิสฺสรณํ เม
 โหเถวติ ฯ อถ สตฺถวา โสกํ นิพฺพาเปตฺถุ สมฺมตฺตสฺสเสว สนฺติกํ อากโตสิ
 อิมิสฺสา หิ อิตฺถิยา อิมินาว การเณน มตฺกाले ตว โรทนตฺสส ปคฺคฺมริตฺตอสฺสุนิ
 จตฺตุนฺนํ มหาสมฺมทฺทหานํ อุทกโต อติเรกตฺรานีติ วตฺวา อิมํ คาลมาห

ยํ ปุพฺเพ ตํ วิโสเสหิ ปจฺจนา เต มาหุ กิณฺจณํ
 มชฺเฌ เจ โน กเหสฺสสิ อุปฺสนฺโต จริสฺสสีติ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ดังจะกล่าวโดยพิสดาร อ.มหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตตินั้น ยังประเทศอันเป็นที่สุดเฉพาะ ของพระราชาพระนามว่าปเสนทิโกศล อันโจร ท. ให้กำเริบแล้ว ให้เข้าไปสงบวิเศษแล้ว มาแล้ว ในกาลหนึ่ง ๆ ครั้งนั้น อ.พระราชาทรงยินดีแล้ว พระราชทานแล้ว ซึ่งความเป็นแห่งพระราชา ตลอดวัน ท. เจ็ด ได้พระราชทานแล้ว ซึ่งหญิงผู้ฉลาดในการฟ้อนและการขับ คนหนึ่ง แก่มหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตตินั้น ๆ อ.มหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตตินั้น เป็นผู้มาแล้ว ด้วยความเมาเพราะสุรา ตลอดวัน ท. เจ็ด เป็น ผู้ประดับเฉพาะแล้วด้วยเครื่องอลังการทั้งปวง ผู้ไปแล้วบนคอแห่งช้างตัวประเสริฐ ไปอยู่ สู่ท่าเป็นที่อาบเห็นแล้ว ซึ่งพระศาสดา ผู้เสด็จเข้าไปอยู่เพื่อก่อนข้าว ที่ระหว่างแห่งประตู ผู้ไปแล้วบนคอแห่งช้างตัวประเสริฐเที่ยว ยังศิระะ ให้ไหวแล้ว ถวายบังคมแล้ว ในวันที่เจ็ด ๆ อ.พระศาสดา ทรงกระทำแล้ว ซึ่งการเฝ้า ผู้อันพระเถระชื่อว่า อานนท์ พูลถามแล้วว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ.อะไร หนอ แล เป็นเหตุแห่งการกระทำซึ่งการเฝ้าให้ปรากฏ ย่อมเป็น ดังนี้ เมื่อตรัสบอก ซึ่งเหตุแห่งการเฝ้า ตรัสแล้วว่า คู่ก่อนอานนท์ อ.เธอ จงดู ซึ่งมหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตติ อ.มหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตตินั้น ผู้ประดับเฉพาะแล้วด้วยเครื่องอาภรณ์ทั้งปวงเที่ยว มาแล้ว สู่สำนัก ของเรา บรรลุแล้ว ซึ่งความเป็นแห่งพระอรหันต์ ในกาลอันเป็นที่สุดลงแห่งคาถาอันประกอบแล้วด้วยบทสี่ จักนั่งปรินิพพาน ในอากาศอันมีลำตาลเจ็ดต้นเป็นประมาณ ในวันนี้้นเที่ยว ดังนี้ ๆ อ.มหาชน ได้ฟังแล้ว ซึ่งพระคำรัส ของพระศาสดา ผู้ตรัสอยู่กับด้วยพระเถระ ๆ อ.- ในชน ท. เหล่านั้นหนา - ชน ท. ผู้มีความเห็นผิด คิดแล้วว่า อ.ท่าน ท. จงดูซึ่งกิริยา

ของพระสมณะ ผู้โคดม อ.พระสมณะ ผู้โคดม นั้น ย่อมตรัส ซึ่งคำ สักว่าปาก
 นั้นเที่ยวได้ยืนว่าในวันนี้ อ.มหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตตินั้น ผู้มาแล้วด้วยความเมา
 เพราะสุรา อย่างนี้ ผู้ประดับแล้วอย่างไรเที่ยว ฟังแล้ว ซึ่งธรรม ในสำนัก
 ของพระสมณะ ผู้โคดม นั้น จักปรินิพพาน ในวันนี้ อ.เราท. จักข่ม ซึ่งพระสมณะ
 ผู้โคดม นั้น ด้วยการกล่าวเท็จ ดังนี้ ๑ อ.ชน ท. ผู้มีความเห็นชอบ คิดแล้วว่า
 โอ อ.อานูภาพใหญ่ ของพระพุทธรเจ้า ท. ย่อมมี* ในวันนี้ อ.เรา ท. จักได้
 เพื่ออันเห็น ซึ่งการเยื้องกรายแห่งพระพุทธรเจ้าด้วยนั้นเที่ยว ซึ่งการเยื้องกราย
 แห่งมหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตติด้วย ดังนี้ ๑

แปล โดยอรรถ

๒. แม้สันตติมหาอำมาตย์ เล่นน้ำตลอดทั้งวันที่ทำอาบน้ำแล้ว
 ไปสู่อุทยาน นั่งที่พื้นโรงค่อม ๑ ฝ่ายหญิงนั้น ลงไปในท่ามกลางที่เดินรำ
 เริ่มจะแสดงการฟ้อนและการขับ เมื่อนางแสดงการฟ้อนการขับอยู่ในวันนั้น
 ลมมีพิษเพียงดังศัสตราเกิดขึ้นแล้วในภายในท้อง ได้ตัดเนื้อหทัยแล้ว
 เพราะความที่นางเป็นผู้มีอาหารน้อยถึงเจ็ดวัน เพื่อแสดงการเยื้องกราย
 แห่งสรีระ ๑ ในขณะนั้นนั้นแหละ นางมีปากอ้าและตาค้าง ตายแล้ว ๑
 สันตติมหาอำมาตย์ กล่าวว่า ท่านทั้งหลาย จงตรวจดูนางนั้น ดังนี้ ในขณะสักว่า
 คำอันชนทั้งหลายกล่าวว่า หญิงนั้น ดับแล้ว นาย ดังนี้ ฤๅความโศกอย่างแรงกล้า
 กรอบงำแล้ว ๑ ในขณะนั้นเอง สุราที่สันตติมหาอำมาตย์นั้นดื่มไปตลอดเจ็ดวัน
 ได้ถึงความสิ้นแล้ว ประหนึ่งหยาดน้ำในกระเบื้องที่ร้อนฉะนั้น ๑ เธอคิดว่า
 คนอื่น เว้นตถาคตเสีย จักไม่อาจเพื่อจะยังความโศกของเรานี้ให้ดับได้ ดังนี้

* แปลเป็นประโยคสังคัลป์ก็ได้

มีหมู่แห่งพลแควล้อมแล้ว ไปสู่สำนักของพระบรมศาสดาในเวลาเย็น
 ถวายบังคมแล้ว กราบทูลอย่างนี้ว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ความโศกเห็นปานนี้
 เกิดขึ้นแล้วแก่ข้าพระองค์ ข้าพระองค์มาแล้ว ก็ด้วยความหวังว่า พระองค์
 จักอาจเพื่อจะดับความโศกของข้าพระองค์นั้นได้ ดังนี้ ขอพระองค์ จงทรงเป็น
 ที่พึ่งของข้าพระองค์เถิด ดังนี้ฯ ลำดับนั้น พระบรมศาสดาตรัสว่า ท่านมาสู่สำนัก
 ของผู้สามารถเพื่อจะดับความโศกได้แน่นอน จริงอยู่ น้ำตาที่ไหลออกของท่าน
 ผู้ร้องไห้ ในเวลาที่หญิงนี้ตาย ด้วยเหตุนี้นั้นแล ยังมากกว่าน้ำของมหาสมุทร
 ทั้งสี่ ดังนี้แล้ว จึงตรัสพระคาถานี้ว่า

กิเลสเครื่องกังวลใด ได้มีแล้วในกาลก่อน
 เธอจงยังกิเลสเครื่องกังวลนั้น ให้เหือดแห้งไป
 กิเลสเครื่องกังวล อย่าได้มีแล้วแก่เธอในภายหลัง
 ถ้าเธอจักไม่ยึดถือกิเลสเป็นเครื่องกังวล
 ในท่ามกลางไซ้ เธอจักเป็นผู้สงบระงับ
 เทียบไป ดังนี้ ฯ

ประโยค ป.ธ. ๓

สัมพันธไทย

สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

สตถา กตภตตักจิโจ กสฺเสตํ ทานนฺติ ปุจฺฉิ ฯ ภคินิยา เม
 ภนฺเต โรหิณฺยาติ ฯ สา ปน ภนฺติ ฯ เกเห ภนฺเตติ ฯ ปกุโกสธ
 นนฺติ ฯ สา อากนฺตุํ น อิจฺฉิ ฯ อถ นํ สตถา อนิจฺจมานปี ปกุโกสาเปติเยว
 อากนฺตฺวา จ ปน วนฺทิตฺวา นิสินฺนํ อาท โรหิณฺนิ กสฺมา นาคมีติ ฯ
 สรีเร เม ภนฺเต จวิโรโค อตฺถิ เตน ลขฺขมานา นาคตมฺหีติ ฯ ชานาสิ ปน กิ
 เต นิสฺสาย เอส อุปฺปนฺโนติ ฯ น ชานามิ ภนฺเตติ ฯ ตว โกธํ นิสฺสาย
 อุปฺปนฺโน เอโสติ ฯ กิ ปน เม ภนฺเต กตฺนฺติ ฯ [เตนหิ สฺสมานีติ ฯ]
 อถสฺสา สตถา อตีตํ อาทริ

อตีเต พาราณสีรณฺโณ อคฺคมहेสี เอกิสฺสา รณฺโณ นาฏกิตฺติยา อาฆาตํ
 พนฺธิตฺวา ทุกฺขมสฺสา อุปฺปาเทสฺสามีติ จินฺตฺวา มหาภจฺจุผลานิ อาหาราเปตฺวา
 ตํ นาฏกิตฺติ อตฺตโน สนฺติกํ ปกุโกสาเปตฺวา ยถา สา น ชานาติ
 เอวมสฺสา สยเน จ ปารูปเน จ ปจฺจตุรณฺนาทินญจ อนฺตเรสุ ภจฺจุณฺณานิ
 จปาเปติ เกฬิ กุรุมานา วิย อสฺสา สรีเรปี โกกิริ ฯ ตังณญฺเวยว ตสฺสา สรีรํ
 อุปฺปกุฏฺอุปฺกุกํ คณฺทาณคณฺทชาตํ อโหสิ ฯ สา กณฺทวฺนฺตี คนฺตฺวา สยเน
 นิปชฺชิ ฯ ตตฺราปีสฺสา ภจฺจุณฺณเณหิ ขาทิยมานาย ขรตฺรา เวทนา อุปฺปชฺชิ
 ตทา อคฺคมहेสี โรหิณฺนิ อโหสิ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

ประโยค ป.ธ. ๓

เฉลย สัมพันธ์ไทย

สตฺถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กตฺกตฺตกิจฺโจ วิเสสน ของ สตฺถา “เอตํ วิเสสน ของ ทานํ ฯ สยกตฺตา” ใน โหติ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ทานํ ฯ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

เถโร (หรือ อนรุทฺโธ) สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก “ภนฺเต อาลปน เอตํ วิเสสน ของ ทานํ ฯ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ภคินิยา วิเสสน ของ โรหิณิยา เม สามีสมฺพนฺธ ใน ภคินิยา โรหิณิยา สามีสมฺพนฺธ ใน ทานํ ฯ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก “ปน ศัพท์ วาทยารมฺภ สตา วิเสสน ของ โรหิณิ ฯ สยกตฺตา ใน วสตี ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กหํ อาธาร (หรือ กหํ วิเสสน ของ จาเน ฯ อาธาร) ใน วสตี อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก “ภนฺเต อาลปน โรหิณิ สยกตฺตา ใน วสตี ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เคเห วิสยาธาร ใน วสตี อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก “ตฺมฺเห สยกตฺตา ใน ปกฺโกสธ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ โรหิณิ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสธ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

สตา วิเสสน ของ โรหิณิ ฯ สยกตฺตา ใน น อิจฺฉิ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อิจฺฉิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อาคณฺตุํ ตฺมฺตฺถสมฺปทาน ใน อิจฺฉิ ฯ

อถ กาลสฺสคฺคมี ใน ปกฺโกสาเปสิ สตฺถา เหตุกตฺตา ใน ปกฺโกสาเปสิ ปุคฺคํ การิตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปสิ ฯ อาขยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก นํ กิธึ

* อีกนัยหนึ่ง สัมพันธ์ว่า “กสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ทานํ เอตํ วิเสสน ของ ทานํ ฯ ลิงฺคตฺถ” ฯ

อนิจฺฉมานํ กัฏฐํ วิเสสนํ ของ โรหิณิํ ๑ อวุตฺตกมฺมํ ใน ปกฺโกสาเปสํ ปิ สัพฺพํ
 อเปกฺขตฺตํ เข้ากับ อนิจฺฉมานํ เอว สัพฺพํ อวธารณํ เข้ากับ ปกฺโกสาเปสํ,
 จ ปน สองสัพฺพํ นิปาตสมฺมุหํ สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
 อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน วณฺทิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสินฺนํ ๑ วิเสสน
 ของ โรหิณิํ ๑ อกฺกิตกมฺมํ ใน อาห “โรหิณิํ อาลปนํ ตฺวํ สยกตฺตา ใน น
 อาคมิ น สัพฺพํ ปฏฺฐิเสธ ใน อาคมิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กสฺมา เหตุ ใน
 อาคมิ อิติ สัพฺพํ อาการ ใน อาห ๑

สา วิเสสนํ ของ โรหิณิํ ๑ สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
 “ภนฺเต อาลปนํ จวิโรโค สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สรีเร
 พยาปิการฺช ใน อตฺถิ เม สามีสมฺพณฺช ใน สรีเร, อหํ สยกตฺตา ใน น
 อมฺหิ น สัพฺพํ ปฏฺฐิเสธ ใน อมฺหิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก (หรือ น สัพฺพํ ปฏฺฐิเสธ
 ใน อาคตา) เตน วิเสสนํ ของ การณํ ๑ (หรือ โรเคน) กรณ^๒ ใน
 ลชฺชมานา ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อหํ อาคตา วิกตฺกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ สัพฺพํ
 อาการ ใน อาห ๑

สตฺถา สยกตฺตา ปุจฺฉิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก “ปนํ สัพฺพํ วาญยารมฺภ
 ตฺวํ สยกตฺตา ใน ชานาสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ‘เอโส วิเสสนํ ของ
 โรโค ๑ สยกตฺตา ใน อุปฺปนฺโน ๑ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ก็ อวุตฺตกมฺมํ ใน นิสฺสาย
 เต สมฺปทานํ ใน อุปฺปนฺโน นิสฺสาย เหตุ ใน อุปฺปนฺโน อิติ สัพฺพํ อาการ
 ใน ชานาสิ อิติ สัพฺพํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๑

โรหิณิํ สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก “ภนฺเต อาลปนํ
 อหํ สยกตฺตา ใน ชานามิ น สัพฺพํ ปฏฺฐิเสธ ใน ชานามิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
 อิติ สัพฺพํ อาการ ใน อาห ๑

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก “เอโส วิเสสนํ ของ
 โรโค ๑ สยกตฺตา ใน อุปฺปนฺโน ๑ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ตว สามีสมฺพณฺช
 ใน โกธํ ๑ อวุตฺตกมฺมํ ใน นิสฺสาย ๑ เหตุ ใน อุปฺปนฺโน อิติ สัพฺพํ อาการ ใน

^๒ หรือ เหตุ ใน ลชฺชมานา ๑

อาห ๑ โรหิณี สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก “ภนฺเต อาลปน ปน ศัพท์ วากยารมฺภ ก็ วิเสสน ของ กมฺม ๑ วุตฺตกมฺม ใน กตฺ เม อนภิตกตฺตา ใน กตฺ ๑ กิตบถ กมฺมวาทก อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๑

[สตุถา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก “เตนหิ ศัพท์ วิทตฺติปฏฺฐูปก ตฺวํ สยกตฺตา ใน สฺตฺมาหิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๑]

อด กาลสตุตฺตมิ ใน อาหริ สตุถา สยกตฺตา ใน อาหริ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺสา วิเสสน ของ โรหิณียา ๑ สมฺปทาน ใน อาหริ” อตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน อาหริ

อตฺเต กาลสตุตฺตมิ ใน จปาเปสิ และ โอภิริ อคฺคฺมเหสี เหตุกตฺตา ใน จปาเปสิ และ สยกตฺตา ใน โอภิริ ปุคฺคํ การิตกมฺม ใน จปาเปสิ ๑ อาขยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก โอภิริ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก พาราณสีรญฺโณ สามีสมฺพนฺธ ใน อคฺคฺมเหสี เอกิสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติยา รญฺโณ สามีสมฺพนฺธ ใน นาฏกิตฺติยา ๑ ภินฺนาหาร ใน อาฆาตํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน พนฺธิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา “อหํ เหตุกตฺตา ใน อุปฺปาเทสฺสามิ ทุกฺขํ การิตกมฺม ใน อุปฺปาเทสฺสามิ ๑ อาขยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติยา ๑ สมฺปทาน ใน อุปฺปาเทสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหฺราเปตฺวา มหากจฺจุลลานิ อวุตฺตกมฺม ใน อาหฺราเปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ตํ วิเสสน ของ นาฏกิตฺติ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ๑ สมฺปาปุณฺณิกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จปาเปสิ, สวิเสสน ของ นาฏกิตฺติ ๑ สยกตฺตา ใน น ชานาติ น ศัพท์ ปฏฺฐิเสช ใน ชานาติ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ยถา ศัพท์ ปการตฺถ, เหวํ ศัพท์ ปการตฺถ อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติยา ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน สยเน ปารูปเน และ อนฺตเรสุ สยเน ก็ดี ปารูปเน ก็ดี อนฺตเรสุ ก็ดี อาหาร ใน จปาเปสิ

๑ สัมพันธ์ว่า “โรหิณียา สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺตํ” ก็ได้ ๑

จ สามศัพท์ ปทสมุจยตถ เข้ากับ สยเน ปารูปเน และ ปจจตุตถณาทินี (วตฺถุณั) อนฺตเรสุ ปจจตุตถณาทินี วิเสสน ของ วตฺถุณั ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อนฺตเรสุ กจฺจุณฺณณานิ อวฺตตกมฺม ใน จปาเปสิ, เกฬิ อวฺตตกมฺม ใน กุรฺรมานา ๆ อุปฺมาวิเสสน ของ อคฺคฺมเหสี วิย ศัพท์ อุปฺมาโชตก เข้ากับ เกฬิ กุรฺรมานา อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติยา ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สรีเร ปี ศัพท์ อเปกฺขตถ เข้ากับ สรีเร ๆ อุปฺสึเลสิกาธาร ใน โอทิริ ฯ

สรีริ สยกตฺตา ใน โอโหสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตํขณฺ ฯ กาลสตฺตมฺมิ ใน โอโหสิ ตสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติยา ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สรีริ อุปฺปกฺกูปฺกํ กิตฺติ คณฺหาคณฺหาชาตํ กิตฺติ วิกตฺติกตฺตา ใน โอโหสิ ฯ सा วิเสสน ของ นาฏกิตฺติ ฯ สยกตฺตา ใน นิปฺชชิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กณฺขฺวณฺตี อพฺภนฺตรกิริยา ของ นาฏกิตฺติ คนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิปฺชชิ สยเน อุปฺสึเลสิกาธาร ใน นิปฺชชิ ฯ

เวทนาสยกตฺตา ใน อุปฺปชฺชิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติยา ฯ อนาทร ใน ขาติยมานาย ฯ อนาทรกิริยา อปีศัพท์ อเปกฺขตถ เข้ากับ ตตร ฯ วิเสสน ของ สยเน ฯ อุปฺสึเลสิกาธาร ใน ขาติยมานาย กจฺจุณฺณณณนิ อนภิตฺตกตฺตา ใน ขาติยมานาย ขรตฺรา วิเสสน ของ เวทนา ตทา กาลสตฺตมฺมิ ใน อคฺคฺมเหสี ฯ สยกตฺตา ใน โอโหสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอตฺรหิ กาลสตฺตมฺมิ ใน โอโหสิ โรหิณิ วิกตฺติกตฺตา ใน โอโหสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหริ ฯ

ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคร
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑. ในสมัยนั้น ชฎิลเจ็ดหมื่นสี่พันคน ต่างถือเอาผลไม้ไม้น้อยใหญ่ทั้งหลาย
ที่ประณีต ๆ มีโอชะ มาถึงสำนักอาจารย์แล้ว มองดูอาสนะที่พระพุทธเจ้าประทับ
และอาจารย์นั่งแล้ว จึงพูดขึ้นว่า ท่านอาจารย์ พวกกระผมเที่ยวไปด้วยเข้าใจว่า
ในโลกนี้ไม่มีใครยิ่งใหญ่กว่าอาจารย์อีกแล้ว ก็บุรุษผู้นี้เห็นจะเป็นใหญ่กว่าท่าน
กระมัง ฯ สรทดาบสตอบว่า พ่อคุณทั้งหลาย พวกเจ้าพูดอะไรนี้ พวกเจ้าปรารถนา
เพื่อทำกุหาสิเนรุซึ่งสูงหกล้านแปดแสนโยชน์ให้เสมอกับเมล็ดพันธุ์ผักกาด
(กระนั้นหรือ) ลูกทั้งหลาย พวกเจ้าอย่าอย่าทำการเปรียบเทียบเรากับ
พระสัพพัญญูพุทธเจ้าเลย ฯ ครั้งนั้น ดาบสเหล่านั้นคิดว่า ถ้าบุรุษท่านนี้
จักได้เป็นคนต่ำต้อยกว่า อาจารย์ของเรา คงจักไม่นำสิ่งเห็นปานนี้มาอุปมา
บุรุษท่านนี้ จะยิ่งใหญ่เพียงไรหนอ ดังนี้แล้ว ทั้งหมดคนนั้นแล จึงพากันหมอบลง
แทบพระบาททั้ง ๒ ถวายบังคมด้วยเศียรเกล้า ฯ ครั้งนั้น อาจารย์กล่าวกะดาบส
เหล่านั้นว่า พ่อทั้งหลาย ไทยธรรมที่เหมาะสมแด่พระพุทธเจ้าของพวกเราที่ไม่มี
และพระบรมศาสดาก็เสด็จมาในที่นี้ในเวลาภิษาย พวกเราจักถวายไทยธรรม
ตามความสามารถ ตามกำลัง ผลาผลใด ๆ ที่ประณีต ซึ่งพอมืออยู่ พวกท่านจงนำ
ผลาผลนั้น ๆ มาเถิด ดังนี้ แล้วให้ช่วยกันนำมา ล้างมือทั้ง ๒ (จัดถวาย) ให้ตั้ง
อยู่เฉพาะในบาตรของพระตถาคตเจ้าด้วยตนเองแล้ว ฯ พอเมื่อพระบรมศาสดา
ทรงรับประเคนผลาผลแล้ว เทพดาทั้งหลายก็โปรยโอชะอันเป็นทิพย์ลง ฯ
ดาบสนั้น ได้กรองแม่ซึ่งนำถวายด้วยตนเองทีเดียว ฯ ต่อนั้น เมื่อพระบรมศาสดา
ทรงกระทำภติกเสร็จแล้วประทับนั่งอยู่แล้ว ดาบส เรียกอันเตวาสิกทั้งหมด
มาแล้ว นั่งเจรจาสาราณียกถาในที่ใกล้พระบรมศาสดา ฯ

๒. พระบรมศาสดาทรงดำริว่า ขออัครสาวกทั้ง ๒ จงมาพร้อมกับภิกษุสงฆ์ ฯ พระอัครสาวกทั้ง ๒ นั้นทราบพระดำริของพระบรมศาสดาแล้ว มีพระจีณาสพบริวารแสนรูป มาถวายบังคมพระบรมศาสดาแล้ว ได้ยืนอยู่ ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง ฯ ลำดับนั้น สรทดาบส เรียกอันเตวาสิกทั้งหลายมาแล้ว (โดยบอก)ว่า พ่อคุณทั้งหลาย แม้อาสนะที่พระพุทธรูปประทับนั่งดำนั้ก ช้าอาสนะสำหรับสมสมณะแสนรูป ก็ไม่มี การที่พวกท่านทำสักการะ (ถวาย) แด่พระพุทธรูปเข้าหิ่ยังใหญ่ในว้ันนี้ เหมาะสมนั้ก ท่านทั้งหลาย จงนำดอกไม้ที่สวย ทั้งสี่สีทั้งกลั้นมาจากเชิงเขาเถิด ฯ เวลาที่บอกเป็นประหนึ่งว่า เป็น (เหตุให้เกิด) การชักช้า (ด้วยช้าไป) แต่วิสัยแห่งฤทธิ์ ของท่านผู้มีฤทธิ์ เป็นเรื่องที่ไม่ควรคิด (เหนือการคาดเดา) ฯ โดยเวลาเพียงครู่เดียวเท่านั้น ดาบสเหล่านั้น มาแล้ว นำมวลงบุปผาชาติที่สวยทั้งสี่สีทั้งกลั้น ตกแต่งอาสนะดอกไม้สำหรับพระพุทธรูปประมาณ ๑ โยชน์ ฯ ใคร ๆ ไม่ควรคิดว่า ในอาศรมบพแห่งเดียว จะตกแต่งอาสนะใหญ่โตถึงเพียงนั้นได้อย่างไร ฯ เพราะว้่า นั้นเป็นวิสัยแห่งฤทธิ์ ฯ เมื่อตกแต่งอาสนะเสร็จแล้วอย่างนี้ สรทดาบส ยืนประคองอัญชลีเบิ้องพระพักตร์ของพระตถาคตเจ้าแล้ว ทูลว้่า ขอพระองค์เสด็จขึ้นสู่อาสนะบุปผาชาตินี้ เพื่อประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความสุขแก่ข้าพระองค์ตลอดกาลยิ่ยาวนานด้วยเถิด พระเจ้าข้า ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคร

๑. ตสฺมี สมเย จตุสตุตติสหัสสา ชฎิลา ปณิตปณิตานิ
โอชวณฺตานิ ผลาผลานิ คเหตุวา อาจริยสฺส สนฺติกํ สมฺปตฺตา พุทฺธานญฺเจว
อาจริยสฺส จ นิสินฺนาสนํ โอลเอกเหตุวา อาหํสุ อาจริย มยํ อิมสฺมี โลเก
ตุมฺเหหิ มหนตฺตโร นตฺถิติ วิจราม อยํ ปน ปุริโส ตุมฺเหหิ
มหนตฺตโร มลฺลเถติฯ ตาตา กิ วเทถ สาสเปณ สทฺธิ อญฺจสญฺจิโยชน-
สตสหัสสุพุเพหํ สิเนรุํ สมํ กาคุํ อิจฺฉถ สพฺพณฺณพุทฺเธณ สทฺธิ
มม อุปมํ มา กริตุถ ปุตุตกาติฯ อถ เต ตาปสา สจายํ ปุริโส
อิตุตฺรสตุโต อภิวิสฺส น อมฺหากํ อาจริโย เอวรूपํ อุปมํ อาหริสฺสติ
ยาว มหา วตายํ ปุริโสติ สพฺเพว ปาเทสุ ปติตฺวา สิริสา วณฺทีสุฯ
อถ เน อาจริโย อาห ตาตา อมฺหากํ พุทฺธานํ อนฺจณฺวิโก เทยฺยธมฺโม
นตฺถิ สตุถา จ ภิกฺขวาจารเวลายํ อิธาคโต มยํ ยถาสตุติ ยถาพลํ
เทยฺยธมฺมํ ทสฺสาม ตุมฺเห ยํ ยํ ปณิตํ ผลาผลํ ตํ ตํ อahrธาคติ
อาหฺราเปตฺวา หตฺเถ โหวิตฺวา สยํ ตถาคตสฺส ปตุเต ปตฺติจฺจาเปสิฯ
สตุถารา ผลาผลเ ปฏิกุคฺคหิตมตฺเต เทวตา ทิพุโพหํ ปกฺขิปิสุฯ โส
ตาปโส อุทกํปี สยเมว ปริสฺสาเวตฺวา อทาสิฯ ตโต ภตฺตกิจฺจํ
กตฺวา นิสินฺเนน สตุถริ สพฺเพ อนฺเตวาสิเก ปกฺโกสิตฺวา สตุถุ สนฺติเก
सारณฺียกถํ กเถนฺโต นิสีทิฯ

๒. สตุถา เทว อคฺคสาวกา ภิกฺขุสงฺฆเณ สทฺธิ อากฺขนฺตฺติ
 จินฺตลฺลิตฺติ ๑ เต สตุถ จิตฺตํ ฌตฺวา สตฺสทฺสสจฺฌิณาสวปริวรา อากฺขนฺตฺวา
 สตุถาริ วณฺทิตฺวา เอกมฺนตฺตํ อญฺจิสฺสุ ๑ ตโต สรทตฺวาปโส อนฺตฺวาตฺติเก
 อามนฺตลฺลิตฺติ ตาตา พุทฺธานํ นิสินฺนาสนมฺปิ นิจํ สมณสทฺสทฺสสฺสาปี
 อาสนํ นตฺถิ ตุมฺเหหิ อชฺช อุพาริ พุทฺธสกฺการิ กาคฺคํ วณฺณตฺติ
 ปพฺพตฺตปาทโต วณฺณคณฺฐสมฺปนฺนานิ ปุปฺผานิ อหฺรธตฺติ ๑ กณฺธกาโล
 ปปลฺลโจ วีย โหติ อิทฺธิมโต ปน อิทฺธิวีสโย อจินฺตฺเตยฺยตฺติ ๑
 มุหุตฺตมตฺเตเนว เต ตาปสา วณฺณคณฺฐสมฺปนฺนานิ ปุปฺผานิ อหฺริตฺวา
 พุทฺธานํ โยชนปฺปมาณํ ปุปฺผาสนํ ปญฺญาเปสฺสุ ๑ กถํ เอกสฺมิ
 อสฺสมปเท ตาวมฺหนฺตานิ อาสนานิ ปญฺญตฺตฺตานีติ น จินฺตฺเตตฺตพฺพิ ๑
 อิทฺธิวีสโย เหลส ๑ เอว ปญฺญตฺตฺเตสฺสุ อาสนฺเนสฺสุ สรทตฺวาปโส ตถาคตฺสฺส
 ปฺรโต อลฺลชฺลิตฺติ ปคฺคยฺห จิตฺโต ฌนฺเต มยฺหํ ทิฆมฺมตฺตํ หิตาย สุขาย อิมํ
 ปุปฺผาสนํ อภิรฺุทฺธาติ อห ๑

ประโยค บ.ศ. ๕
แปล ไทยเป็นมคร
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑. ต่อมาวันหนึ่ง พระราชาทรงพระนามว่าพิมพิสาร ได้ทรงสดับเสียงของนายกุมภโฆสกนั้นแล้ว ฯ ก็ท้าวเธอได้เป็นผู้ทรงทราบเสียงร้องของสัตว์ทั้งปวง เพราะฉะนั้น จึงตรัสว่า นั่นเป็นเสียงของคนที่มีทรัพย์มาก ฯ ลำดับนั้นนางสนมของท้าวเธอคนหนึ่ง ยืนเฝ้าอยู่ ณ ที่ใกล้ คิดว่า ในหลวงจักไม่ตรัสเหลว ๆ ไหล ๆ การที่เราจะรู้จักชายนี้ ก็ควร ดังนี้แล้ว จึงส่งบุรุษคนหนึ่งไป (สืบ) ด้วยคำว่า ไปเถิด พ่อ ท่านจงรู้จักชายนั่น (แล้วกลับมา) ฯ เขาจึงรีบไปพบนายกุมภโฆสกนั้นแล้ว ก็กลับมาบอกว่า นั่นเป็นมนุษย์กำพริาคนหนึ่ง ซึ่งทำการรับจ้างของนายจ้างทั้งหลาย ฯ พระราชา ทรงสดับถ้อยคำของบุรุษนั้นแล้ว ก็ทรงคุณิยาภาพ ครั้นทรงสดับเสียงของนายกุมภโฆสกนั้น ในวันที่ ๒ ก็ดี ในวันที่ ๓ ก็ดี ก็ตรัสอย่างนั้นเหมือนกัน ฯ นางสนมแม่นั้น ก็คิดอย่างนั้นเหมือนกัน ส่ง (บุรุษ) ไปหลายครั้ง เมื่อเขาบอกว่า เป็นมนุษย์กำพริา จึงคิดว่า ในหลวงแม้ทรงสดับคำว่า นั่นเป็นมนุษย์กำพริา ก็ไม่ทรงเชื่อ ตรัสย้าอยู่ว่า นั่นเสียงบุรุษผู้มีทรัพย์มาก ในข้อนี้ต้องมีเหตุ การที่เราจะรู้จักชายนั่นตามความจริง จึงควร ฯ นาง จึงกราบทูลพระราชาว่า ข้าแต่สมมติเทพ หม่อมฉัน เมื่อได้ทรัพย์พ้นหนึ่ง จักพาธิดาไป (ออกอุบาย) ให้ทรัพย์นั้นเข้ามาสู่ราชสกุลได้ ฯ พระราชา รับสั่งให้พระราชทานทรัพย์พ้นหนึ่งแก่นางแล้ว ฯ นางรับพระราชทานทรัพย์นั้นแล้ว ให้ธิดานุ่งผ้าค่อนข้างเก่าผืนหนึ่ง ออกจากพระราชมณเฑียรพร้อมกับธิดานั้นแล้ว เป็นเหมือนคนเดินทาง ไปยังถนนของนายจ้าง เข้าไปสู่เรือนหลังหนึ่งแล้ว พูคว่า แม่จ๋า พวกฉัน เป็นคนเดินทาง ขอพักในเรือนนี้สักวัน ๒ วัน แล้วจักไป ฯ หญิงเจ้าของเรือนพูคว่า แม่ หมู่คนในเรือนมีมาก พวกท่านไม่อาจอยู่ในเรือนนี้ได้ เรือนของนายกุมภโฆสกนั้น ว่าง พวกท่านจงไปในเรือนนั้นเถิด ฯ

๒. นางสนมนั้น ไปที่เรือนของกุมภโฆสกนั้นแล้ว กล่าวว่า นายเจ้า พวกเราเป็นคนเดินทาง จักขอพักอยู่ในเรือนนี้สักวัน ๒ วัน แม้ถูกเขาห้าม บ่อย ๆ แล้ว ก็พูดว่า นายเจ้า พวกเราจักขอพักอยู่ชั่ววันนี้วันเดียว พอเช้าตรู่ ก็จักไป ไม่ปรารถนาจะออกไปแล้ว ๆ นางพักอยู่ในเรือนนั้นนั่นแล วันรุ่งขึ้น ในเวลาที่เขาจะไปป่า จึงพูดว่า นายเจ้า ขอนายจงมอบค่าอาหารสำหรับนาย ไว้แล้วจึงค่อยไป ฉันจักหุงต้มไว้เพื่อนาย เมื่อเขากล่าวว่า อย่าเลย ฉันจักหุงต้ม กินเองก็ได้ จึงรีบเร่งรีบ ๆ เข้า ทำทรัพย์ที่เขาให้ ให้เป็นเพียงสิ่งที่ตน ได้รับไว้แล้วทีเดียว ให้น้ำโภชนะ และสิ่งสิ่งต่าง ๆ มีข้าวสารที่บริสุทธิ์เป็นต้น มาจากร้านตลาด หุงข้าวสุกให้ละมุนละไมดี และปรุงแกลงกับ ๒ - ๓ อย่าง ซึ่งมีรสอร่อย โดยแบบอย่างหุงต้มในราชสกุล ได้ให้แก่กุมภโฆสกนั้น ผู้มาจากป่า ๆ ครั้งนั้น นางทราบเขา ผู้บริโภคอาหารนั้นแล้วถึงความเป็นผู้มีจิตอ่อนโยนลง จึงพูดว่า นายเจ้า พวกฉันเป็นผู้เมื่อยล้า ขอพักอยู่ในเรือนนี้สักวัน ๒ วันเถอะ ๆ เขารับคำว่า ได้จ๊ะ ๆ ลำดับนั้น นางก็ปรุงอาหาร อย่างเอร็ดอร่อยแล้วได้ให้แก่เขาทั้งเวลาเย็น ทั้งวันรุ่งขึ้น ๆ ก็นางครั้นทราบความที่เขาเป็นผู้มีจิตอ่อนโยน ก็วิงวอน (อีก) ว่า นายเจ้า ฉันทั้ง ๒ จักอยู่ในเรือนนี้ แล สัก ๒ - ๓ วัน ดังนี้แล้ว อยู่ในเรือนนั้น เอาศัสตราอันคมตัดฐานเตียงของเขาภายใต้แม่แคร่ในที่นั้น ๆ ๆ เมื่อเขามา พอนั่งลงเท่านั้น เดียวกั้ทรุดลง เบื้องล่าง ๆ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค บ.ศ. ๕
แปล ไทยเป็นมคร

๑. อตฺสฺส เอกทิวสํ ราชฯ พิมฺพิสาโร สทฺทมนฺสฺโสติ ฯ โส
 ปน สพฺพพรวณฺญ อโหสิ ตสฺมา มหาชนสฺส ปุริสสฺสโส สทฺโทติ
 อาห ฯ อตฺสฺส สนฺติเก จิตฺตา เอกา ปริจาริกา ราชฯ ยํ วา ตํ วา น
 กเถสฺสติ อิมํ มยา ฌาตุํ วจฺญตฺติ จินฺเตตฺวา กจฺน ตาตฺ เอตํ
 ฆานาหิตี เอกํ ปุริสํ ปหิณฺมิ ฯ โส เวเคน คนฺตฺวา ตํ ทิสฺวา อาคนฺตฺวา
 เอโก ภตฺกานํ ภตฺติการโก กปณมนฺสฺโส เอโสติ อาโรเจสิ ฯ ราชฯ ตสฺส
 วจฺนํ สุตฺวา ตฺวณฺหิ หุตฺวา พุคฺคยทิวเสปี ตตฺถยทิวเสปี ตสฺส สทฺทํ
 สุตฺวา ตเถวาท ฯ สปิ ปริจาริกา ตเถว จินฺเตตฺวา ปุณฺนปฺปนํ
 เปเสตฺวา กปณมนฺสฺโสติ วุตฺเต จินฺเตสิ ราชฯ กปณมนฺสฺโส เอโสติ
 วจฺนํ สุตฺวาปี น สทฺทหติ ปุณฺนปฺปนํ มหาชนสฺส ปุริสสฺสโส สทฺโทติ
 วทติ ภวิตพฺพเมตฺถ การณฺน ยถาสภาวโต เอตํ ฌาตุํ วจฺญตฺติ ฯ ส
 ราชานํ อาห เทว อหํ สหสฺสํ ลภมาณา ธีตรํ อาทาย คนฺตฺวา เอตํ
 ชนํ ราชกฺลํ ปเวเสสฺสามีติ ฯ ราชฯ ตสฺสา สหสฺสํ ทาเปสิ ฯ ส ตํ
 คเหตฺวา ธีตรํ เอกํ มลีนธาคฺคํ วตฺถํ นิวาเสตฺวา ตาย สทฺธี
 ราชเคหโต นิภุมิตฺวา มคฺคปฺปิปฺนนา วิย ภตฺกวีถิ คนฺตฺวา เอกํ ฆรํ
 ปวิสิตฺวา อมฺม มยํ มคฺคปฺปิปฺนนา เอกาทหฺวีหิ อธิ วิสฺสมิตฺวา
 คมิตฺสามาติ อาห ฯ อมฺม พหฺนุ นิ ฆรมาณฺสกาณิ น สกฺกา อธิ วสิตุํ,
 เอตํ กุมฺภโฆสฺกสฺส เคนฺหิ ตฺวณฺหิ ตตฺถ กจฺนเถติ ฯ

๒. ส่า ตตถ คนตุวา สามิ มยํ มคคิกา เอกาหุวิหํ อิธ
 วสิสสามาติ วตุวา เตน ปุณปุณํ ปฏิภจิตตาปี สามิ อชเชกทิวสมตํ
 วสิตุวา ปาโตว คมิสสามาติ นิภขมิตุํ น อิจฺฉิฯ ส่า ตตถเว วสิตุวา
 ปุณทิวเส ตสฺส อรณฺณคมนาเวลาย สามิ ตว นีวาปี ทตุวา ยาหิ อหนฺเต
 ปจิสสามิติ วตุวา อลํ อหเมว ปจิตฺวา ภูณฺชิสสามิติ วตุเต ปุณปุณํ
 นิพนฺธิตุวา เตน ทินฺเน คหิตมตฺตเกยว กตุวา อนฺตราปณฺโต โภชนานิ เจว
 ปริสฺสทฺธตฺตพฺพลาทีนิ จ อหฺราเปตุวา ราชกุเล ปจนฺนียาเมน สุปริสฺสทฺธํ
 โอทนํ สาธฺรฺสานิ จ เทว ตีณิ สฺวปพฺยณฺชนานิ ปจิตฺวา ตสฺส อรณฺณโต
 อาคตสฺส อทาสิฯ อถ นํ ภูณฺชิตฺวา มุทฺธจิตฺตํ อาปนฺนํ ญตุวา สามิ
 กิลนฺตมฺห เอกาหุวิหํ อิเชว โหมาติ อาหฯ โส สาธฺรฺติ สมฺปฏิจฺฉิฯ อถสฺส
 สายมฺปิ ปุณทิวเสปี มธฺรภตฺตํ ปจิตฺวา อทาสิฯ มุทฺธจิตฺตญฺจสฺส ญตุวา
 สามิ กติปาหํ อิเชว วสิสสามาติ ตตถ วสมานา ติจิณฺเนน สตฺถเณน ตสฺส
 มณฺจญฺจानํ เหาญฺจาอฏฺฐนียํ ตหํ ตหํ ฉินฺทิฯ มณฺโจ ตสฺมี อาคนตุวา
 นิสินฺนมตฺเตยว เหาญฺจา โอลมฺพิฯ

ประโยค ป.ธ. ๕
แปล มครเป็นไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑. ตตถ ปมาโท อกุสลุปปัตติยา กุสลปริหานาย จ สํวตตติ
อปปมาโท กุสลุปปัตติยา อกุสลปริหานาย จ ฯ เตนนาห เอกงกุตตรสฺส
นญฺจวคฺเค นาทํ ภิกฺขเว อณฺเฏ เอกธมฺมมฺปิ สมนุสฺสํสามิ เยน
อนุปฺปนฺนา วา อกุสลา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อุปฺปนฺนา วา กุสลา ธมฺมา
ปริหาณฺติ ยถิทํ ภิกฺขเว ปมาโท ฯ ปมตตสฺส ภิกฺขเว อนุปฺปนฺนา เจว
อกุสลา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อุปฺปนฺนา จ กุสลา ธมฺมา ปริหาณฺตีติ จ นาทํ
ภิกฺขเว อณฺเฏ เอกธมฺมมฺปิ สมนุสฺสํสามิ เยน อนุปฺปนฺนา วา กุสลา ธมฺมา
อุปฺปชฺชนฺติ อุปฺปนฺนา วา อกุสลา ธมฺมา ปริหาณฺติ ยถิทํ ภิกฺขเว
อปปมาโท ฯ อปฺปมตตสฺส ภิกฺขเว อนุปฺปนฺนา เจว กุสลา ธมฺมา
อุปฺปชฺชนฺติ อุปฺปนฺนา จ อกุสลา ธมฺมา ปริหาณฺตีติ จ ฯ

ตตถ ยถิทํ ภิกฺขเว ปมาโทติ เอตถ ภิกฺขเวติ อาลปน์ ฯ ยถา อัย
ปมาโทติ อตุโธ ฯ ปมาโทติ ปมชฺชนากาโร ฯ อุปฺปนฺนา จ กุสลา ธมฺมา
ปริหาณฺตีติ อิทํ ฌานวิปัสสนานํ วเสน วุตฺตํ ฯ มคฺคผลานมฺปน สกึ
อุปฺปนฺนานํ ปุณฺ ปริหานิ นาม นตฺถิ ฯ อปฺปมาโท ปมาทสฺส ปฏิปทฺขวเสน
วิตุถารโต เวทิตพฺโพติ ตทฺถยสฺสตุตฺตวณฺณา ฯ

๒. อิทนฺติ ลิงฺควิปฺลลาเสน นิทฺเทโส นิปาตปทํ วา เอตํ
ยทิตนฺตืออาทิสฺส วียาติ อาห อัย ปมาโทติ อตุโธติ ฯ ปมชฺชนากาโรติ
ปมาทาปตฺติ ฯ ปริหาณฺตีติ อิมินา ปมาทสฺส สวชฺชตํ ทสฺสเสติ ฯ ตยิทํ
โลกียานํ วเสน น โลกุตฺตรานนฺติ อาห อุปฺปนฺนา ฯ เป ฯ อิทนฺตืออาทึ ฯ
น ปมชฺชติ เอเตนาติ อปฺปมาโท ปมาทสฺส ปฏิปทฺโข สติยา อวิปฺวาโส ฯ
อตุโธติ นิจุจํ อุปฺภุจิตาย สติยา เอตฺตุนามํ ฯ ปมาโท ปน สติยา
สตีสมฺปทฺขณฺสว วา ปฏิปทฺขวโร อกุสลจิตฺตูปปาโท ทญฺจพฺโพ ฯ เตนนาห

ปมาทสุส ปฏิปกขวเสน วิตุถารโต เวทิตพโพติ ตณฺฐีกา ฯ เอวเมส
 กุสลุปฺปตฺติยาปี สํวตฺตตีติ อนวชฺชธมฺเมสุ พหุการโ หิติ ฯ เตนาห
 ธมฺมเสนาปติ ภิกฺขุณฺโณ ธมฺมํ เทเสนฺโต เอโก อาวุโส ธมฺโม พหุการโ ฯ
 กตโม เอโก ธมฺโม พหุการโ ฯ อปฺปมาโท กุสเลสุ ธมฺเมสุ ฯ อโย เอโก
 ธมฺโม พหุการโติ ฯ

ปาฏิกวคฺเค ทสฺสตรสฺสตรปาลิ ฯ

ตตฺถ อปฺปมาโท กุสเลสุ ธมฺเมสุติ สพฺพตฺถกํ อุปการกํ อปฺปมาทํ
 กเถสิ ฯ อยฺยหิ อปฺปมาโท นาม สีสปริปุรณฺเ อนินฺทริยสํเว โกชนฺเ มตฺตตฺถนฺตฺถาย
 ชากริยานุโยเค สตฺตสฺส ธมฺเมสุ วิปสฺสนากพฺภคฺคณฺหาปเน อตฺถปฺปฏิสมฺภิทาทีสุ
 จตฺตปฺปฏิสมฺภิทาสุ สีสกฺขนฺธาทีสุ ปณฺจกฺขนฺธेषฺสุ จานาจาเนสุ มหาวิหาร-
 สมาปตฺติโย อริยสจฺเจสุ สติปญฺจานาทีสุ โพธิปฏฺธิเยสุ วิปสฺสนาถาณาทีสุ
 อญฺจสุ วิชฺชาสุติ สพฺเพสุ อนวชฺชตฺเถน กุสลธมฺเมสุ พหุการโติ ตพฺพพณฺณา ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๕

แปล มครเป็นไทย

๑. ในความประมาทและความไม่ประมาททั้ง ๒ นั้น ความประมาท ย่อมเป็นไปเพื่อความเกิดขึ้นแห่งอกุศล และเพื่อความเสื่อมแห่งอกุศล ความไม่ประมาทย่อมเป็นไปเพื่อความเกิดขึ้นแห่งกุศลและเพื่อความเสื่อมแห่งอกุศล ฯ ด้วยเหตุนี้ ในฉัฏฐวรรคเอกนิบาตอังคุตตรนิกาย พระผู้มีพระภาคเจ้า จึงตรัสไว้ว่า ภิกษุทั้งหลาย เราไม่พิจารณาเห็นธรรมแม้สักอย่างหนึ่งอื่น อันเป็นเหตุเกิดขึ้นแห่งอกุศลธรรมทั้งหลายที่ยังไม่เกิดขึ้นก็ดี เป็นเหตุเสื่อมแห่งอกุศลธรรมทั้งหลายที่เกิดขึ้นแล้วก็ดี เหมือนความประมาทนี้ นะภิกษุทั้งหลาย ฯ ภิกษุทั้งหลาย เมื่อบุคคลประมาทแล้ว อกุศลธรรมทั้งหลายอันยังไม่เกิด ก็เกิดขึ้น และกุศลธรรมทั้งหลายที่เกิดขึ้นแล้วย่อมเสื่อมไป และตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย เราไม่พิจารณาเห็นธรรมแม้สักอย่างหนึ่งอื่น อันเป็นเหตุเกิดขึ้นแห่งอกุศลธรรมทั้งหลายที่ยังไม่เกิดขึ้นก็ดี เป็นเหตุเสื่อมแห่งอกุศลธรรมทั้งหลายที่เกิดขึ้นแล้วก็ดี เหมือนความไม่ประมาทนี้ นะภิกษุทั้งหลาย ฯ ภิกษุทั้งหลาย เมื่อบุคคลไม่ประมาทแล้ว กุศลธรรมทั้งหลายที่ยังไม่เกิด ย่อมเกิดขึ้น และอกุศลธรรมทั้งหลายที่เกิดขึ้นแล้วย่อมเสื่อมไป ฯ

อรรถกถาแห่งสูตรทั้ง ๒ นั้นว่า บรรดาคำเหล่านั้น ในคำว่า **ยถาภิกขเว ปมาโท** นี้ พึงทราบวินิจฉัย ดังต่อไปนี้ บทว่า **ภิกขเว** เป็นอาลปนะ ฯ ความว่า ความประมาทนี้ฉันใด ฯ อากาโรความมัวเมา ชื่อว่าความประมาท ฯ คำว่า **อุปปนฺหา จ กุสลา ธมฺมา ปริหายนฺติ** นี้ พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสด้วยสามารถแห่งฌานและวิปัสสนา ฯ ก็เมื่อมรรคและผลเกิดขึ้นคราวเดียวแล้ว ชื่อว่าความเสื่อม ย่อมไม่มีอีก ฯ ความไม่ประมาท บัณฑิตพึงทราบโดยความพิสดาร ด้วยสามารถแห่งธรรมเป็นปฏิปักษ์ต่อความประมาท ฯ

๒. ฎีกาแห่งสูตรทั้ง ๒ นั้นว่า บทว่า อิหิ เป็นบทแสดงด้วยความคลาดเคลื่อนแห่งลึงค์อีกอย่างหนึ่ง บทว่า อิหิ นั้นเป็นบทนิบาตเหมือนอย่างบทว่า อิหิ ในศัพท์ทั้งหลายว่า ยทิหิ เป็นต้น เพราะเหตุนั้น พระอรรถกถาจารย์จึงกล่าวว่า อยัม ปมาโทติ อตุโล ฯ การถึงความเลินเล่อ ชื่อว่าอาการแห่งความมัวเมา ฯ พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงแสดงว่าความประมาทเป็นธรรมมีโทษด้วยบทว่า ปริหายนุติ นี้ ฯ บทว่า ปริหายนุติ นี้ นั้น ทรงแสดงด้วยสามารถแห่งโลกียธรรม หากทรงแสดงด้วยสามารถแห่งโลกุตระธรรมไม่ เพราะเหตุนี้ พระอรรถกถาจารย์จึงกล่าวคำว่า อูปปนา ฯ เป ฯ อิหิ เป็นต้น ฯ บุคคลย่อมมัวเมากับด้วยธรรมนั้นหาไม่ได้ เหตุนี้ ธรรมนั้น จึงชื่อว่า อัปมาท (ธรรมอันมิใช่ธรรมเป็นเหตุมัวเมา) คือธรรมเป็นปฏิปักษ์ต่อความประมาท ได้แก่ความไม่อยู่ปราศจากสติ ฯ คำว่า ความไม่ประมาทนั้น โดยเนื้อความ เป็นชื่อแห่งสติ อันตั้งมั่นอยู่เป็นนิตย์ ฯ ส่วนความประมาท บัณฑิตพึงเห็นว่า เป็นจิตตูปบาทฝ่ายส่วนอกุศล เป็นปฏิปักษ์ต่อสติ หรือสติและสัมปชัญญะ ฯ ด้วยเหตุนี้ พระอรรถกถาจารย์จึงกล่าวว่า บัณฑิตพึงทราบความไม่ประมาทโดยพิสดารด้วยสามารถแห่งธรรมอันเป็นปฏิปักษ์ต่อความประมาท ฯ

ความไม่ประมาทนี้มีอุปการะมากในธรรมหาโทษมิได้ เพราะอรรถว่าเป็นไปแม้เพื่อยังกุศลให้เกิดขึ้น ด้วยประการฉะนี้ ฯ เพราะเหตุนี้ พระธรรมเสนาบดีเมื่อจะแสดงธรรมแก่งิภุทั้งหลาย จึงกล่าวว่า ท่านผู้มีอายุทั้งหลาย ธรรมอย่างหนึ่งมีอุปการะมาก ฯ ธรรมอย่างหนึ่งมีอุปการะมากเป็นไฉน ฯ ความไม่ประมาทในกุศลธรรมทั้งหลาย ฯ ธรรมอย่างหนึ่งนี้ เป็นธรรมมีอุปการะมากแล ฯ

บาลีทสูตรสูตร มาในปาฏิกวรรค ฯ

อรรถกถาทสูตรสูตรนั้นว่า บรรดาบทเหล่านั้น พระเถระกล่าวความไม่ประมาท ซึ่งมีอุปการะ อันเป็นประโยชน์ทั่วไป ด้วยบาลีว่า อูปปมาโท กุสเลสุ รมุเมสุ ฯ จริงอยู่ ชื่อว่า ความไม่ประมาทนี้มีอุปการะมากในธรรมทั้งปวง

ที่เชื่อว่าเป็นกุศล เพราะอรรถว่า หาโทษมิได้ คือในการบำเพ็ญศีล ในการสำรวม
อินทรีย์ ในความเป็นผู้รู้จักประมาณในโภชนะ ในการประกอบเนื่อง ๆ
ซึ่งความเพียรของบุคคลผู้ตั้งอยู่ ในธรรม ๗ ประการ ในอภัยวิปัสสนาให้ถือ
เอาซึ่งกรรม (เพื่อคลอคมรรคผล) ในปฏิสัมภิทา ๔ มีอรรถปฏิสัมภิทาเป็นต้น
ในธรรมชั้น ๕ มีศีลชั้นเป็นต้น ในฐานะและมิใช่ฐานะ ในสมบัติเป็นเครื่อง
อยู่อันใหญ่ ในอริยสัจ ในโพธิปักขิยธรรม มีสติปัญญานเป็นต้น ในวิชา ๘
มีวิปัสสนาญาณเป็นต้น ฯ

รายนามกรรมการ
ตรวจประโยชน์บาติสนามหลวง
ในการสอบ ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
ประเทศสหรัฐอเมริกา

กรรมการอำนวยการ

๑. พระพรหมโมลี	ประธานกรรมการอำนวยการ
วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
๒. พระพรหมบัณฑิต	รองประธานกรรมการอำนวยการ
วัดประยุรวงศาวาส กรุงเทพมหานคร
๓. พระพรหมวชิรปัญญาจารย์	กรรมการ
วัดราชโอรสาราม กรุงเทพมหานคร
๔. พระพรหมกวี	กรรมการ
วัดกัลยาณมิตร กรุงเทพมหานคร
๕. พระพรหมวชิโรดม	กรรมการ
วัดโมลีโลกยาราม กรุงเทพมหานคร
๖. พระพรหมวัชรธีรอาจารย์	กรรมการ
วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
๗. พระพรหมวัชรสุทธาจารย์	กรรมการ
วัดอาวฐวิกสิตาราม
๘. พระธรรมวชิรเมธี	กรรมการ
วัดหงส์รัตนาราม กรุงเทพมหานคร
๙. พระธรรมวชิราจารย์	กรรมการ
วัดสุวรรณาราม กรุงเทพมหานคร
๑๐. พระธรรมวชิโรดม	กรรมการ
วัดสังเวชวิศยาราม กรุงเทพมหานคร
๑๑. พระเทพปริยัติวงศ์	กรรมการ
วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
๑๒. พระมหาบุญชู กิตฺติโชติโก ป.ธ.๕	กรรมการ
วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
-

รายชื่อกรรมการตรวจประโยคบาลีสนามหลวง
 ประโยค ๑-๒ และ ประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ ครั้งที่ ๒
 สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา
 วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๓๐ น. เป็นต้นไป
 ณ กองบาลีสนามหลวง ตึกเมตตาพุทธิ ชั้น ๒
 วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ตรวจประโยค ป.ธ.๕

๑. พระศรีวัชรธรรมาภรณ์ ป.ธ.๕	วัดสุทัศนเทพวราราม
๒. พระศรีวัชรศาสนบัณฑิต ป.ธ.๕	วัดปากน้ำ
๓. พระมหาใจ เขมจิตฺโต ป.ธ.๕	วัดชนะสงคราม

ตรวจประโยค ป.ธ. ๔

๑. พระศรีปริยัติดิลก ป.ธ.๕	วัดสามพระยา
๒. พระเมธีวัชรวิทย์ ป.ธ.๕	วัดอรุณราชวราราม
๓. พระมหาเคนน้อย สิลคุโณ ป.ธ.๕	วัดปากน้ำ

ตรวจประโยค ป.ธ.๓

๑. พระศรีวัชรวิมล ป.ธ.๕	วัดโมลีโลกยาราม
๒. พระมหาครรชิต สุจิตฺตโน ป.ธ.๕	วัดปากน้ำ
๒. พระมหาสุทธิพจน์ สุทธิเมธี ป.ธ.๕	วัดชัยนิมพลี

ตรวจประโยค ๑ - ๒

๑. พระมหาสายฝน มณีโชติ ป.ธ.๕	วัดปากน้ำ
๒. พระมหาสาโรจน์ ปลูกาวชิโร ป.ธ.๕	วัดหงส์รัตนาราม
๓. พระมหาพรภวิทย์ จิรวิฑูโร ป.ธ.๕	วัดอาวุธวิกสิตาราม

รายนามกรรมการ

นำข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวงไปเปิดสอบ
สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส เมืองนอร์ธ ฮอลลีวูด
ประเทศสหรัฐอเมริกา
ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

รายงานผู้นำประโยคบาลีสนามหลวง ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
 ไปเปิดสอบสนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส เมืองนอร์ธ ฮอลลีวูด

รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ระหว่างวันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘
 ชั้นประโยค ๑ - ๒ และ ชั้นประโยค ป.๓, ๔, ๕

ที่	รายนาม	ที่อยู่	จังหวัด	สนามสอบ	ประเทศ	หมายเหตุ
๑	พระศรีวัชรศาสตร์บัณฑิต ป.๓.๕	วัดปากน้ำ	กรุงเทพมหานคร	วัดไทยลอสแอนเจลิส	สหรัฐอเมริกา	ผู้นำ
๒	พระมหาพรภวิทย์ จิรวิจิตร ป.๓.๕	วัดอาวฐวิกิตติาราม	กรุงเทพมหานคร	“	“	อนุจร

รายนามกรรมการยกร่าง-ตรวจร่างเฉลยข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวง
ในการสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๘

สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา

ณ ห้องประชุมพระสังฆาธิการ ตึกเมตตาพูทธิ ชั้น ๔

วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๘

เวลา ๑๔.๐๐ น. เป็นต้นไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

๑. สมเด็จพระพุฒาจารย์	วัดไตรมิตรวิทยาราม	ประธานกรรมการ
๒. พระพรหมวชิรปัญญาจารย์	วัดราชโอรสาราม	กรรมการ
๓. พระพรหมโมลี	วัดปากน้ำ	กรรมการ
๔. พระพรหมบัณฑิต	วัดประยุรวงศาวาส	กรรมการ
๕. พระพรหมกวี	วัดกัลยาณมิตร	กรรมการ
๖. พระพรหมวชิรมุนี	วัดสุทัศนเทพวราราม	กรรมการ
๗. พระพรหมวชิรานุวัตร	วัดบพิตรพิมุข	กรรมการ
๘. พระพรหมวชิโรดม	วัดโมลีโลกยาราม	กรรมการ
๙. พระพรหมวัชรธีรจารย์	วัดปากน้ำ	กรรมการ
๑๐. พระธรรมวชิรเมธี	วัดหงส์รัตนาราม	กรรมการ
๑๑. พระธรรมวชิราธิบดี	วัดเบญจมบพิตร	กรรมการ
	เฉลย สัมพันธ์ไทย ป.ธ.๕	
๑๒. พระธรรมวชิรเจติยาจารย์	วัดพระปฐมเจดีย์จ.นครปฐม	กรรมการ

๑๓. พระธรรมวชิโรดม	วัดสังเวชวิศยาราม	กรรมการ
๑๔. พระธรรมวชิรปัญญาจารย์	วัดพระเชตุพนฯ	กรรมการ
	เฉลย แปลมครเป็นไทย ป.ร. ๓	
๑๕. พระราชปริยัติสุธี	วัดธรรมามูล จ.ชัยนาท	กรรมการ
	เฉลย แปลมครเป็นไทย ประโยค ๑-๒	
๑๖. พระราชปัญญาสุธี	วัดสร้อยทอง	กรรมการ
๑๗. พระศรีสุทธีเวที	วัดอรุณราชวราราม	กรรมการ

บัญชีแสดงผลสอบประโยคบาลีสนามหลวง
 ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๑
 ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ชั้นประโยค	ส่งสอบ	ขาดสอบ	ขาดสิทธิ์	คงสอบ	สอบได้	คิดเป็น % ที่สอบได้	สอบ ครั้งที่ ๒
ป.๑-๒	๒๔	๔	๐	๒๐	๑	๐๕.๐๐	๗
ป.ท.๓	๑๓	๖	๐	๕	๐	๐๐.๐๐	๑
ป.ท.๔	๑๖	๔	๐	๑๒	๒	๑๖.๖๗	๔
ป.ท.๕	๕	๔	๐	๕	๐	๐๐.๐๐	๑
รวม	๖๔	๑๘	๐	๔๖	๓	๐๖.๕๒	๑๓

บัญชีแสดงผลสอบประโยคบาลีศึกษา
 ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๑
 ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ชั้นประโยค	ส่งสอบ	ขาดสอบ	ขาดสิทธิ์	คงสอบ	สอบได้	คิดเป็น % ที่สอบได้	สอบ ครั้งที่ ๒
บ.ศ.๑-๒	๒๓	๘	๐	๑๕	๔	๒๑.๐๕	๑๒
บ.ศ. ๓	๑	๐	๐	๑	๐	๐.๐๐	๑
บ.ศ. ๔	๐	๐	๐	๐	๐	๐.๐๐	๐
บ.ศ.๕	๑	๐	๐	๑	๐	๐.๐๐	๑
รวม	๒๕	๘	๐	๒๑	๔	๑๕.๐๕	๑๔

ปฏิทินการศึกษาประจำปี

การสอบบาลี ครั้งที่ ๑

- ครั้งแรก สอบประโยค ป.ธ. ๖, ๗, ๘, ๙ ตรงกับวันขึ้น ๒-๖ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี
- ครั้งหลัง สอบประโยค ๑-๒ และ ประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ ตรงกับวันแรม ๑๐-๑๒ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี
- การตรวจ ตรงกับวันแรม ๒ ค่ำ เดือน ๔ ของทุกปี

การสอบบาลี ครั้งที่ ๒

- สอบประโยค ๑-๒ และประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ ตรงกับวันแรม ๑๐-๑๒ ค่ำ เดือน ๕ ของทุกปี
- การตรวจ ตรงกับวันขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี

การสอบบาลีศึกษา ครั้งที่ ๑

- ครั้งแรก สอบประโยค บ.ศ. ๖, ๗, ๘, ๙ ตรงกับวันขึ้น ๒-๖ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี
- ครั้งหลัง สอบประโยค บ.ศ. ๑-๒ และ ประโยค บ.ศ. ๓, ๔, ๕ ตรงกับวันแรม ๑๐-๑๒ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี
- การตรวจ ตรงกับวันแรม ๒ ค่ำ เดือน ๔ ของทุกปี

การสอบบาลีศึกษา ครั้งที่ ๒

- สอบประโยค บ.ศ. ๑-๒ และประโยค บ.ศ. ๓, ๔, ๕ ตรงกับวันแรม ๑๐-๑๒ ค่ำ เดือน ๕ ของทุกปี
- การตรวจ ตรงกับวันขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี

การสอบบาลี ครั้งที่ ๑ ครั้งแรก คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา

- สอบประโยค ป.ธ. ๖, ๗, ๘, ๙ ตรงกับวันขึ้น ๒-๖ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี

- การตรวจ ตรงกับวันแรม ๒ ค่ำ เดือน ๔ ของทุกปี

หมายเหตุ สอบ ณ สนามสอบในประเทศไทย

การสอบบาลี ครั้งที่ ๑ ครั้งหลัง

- สอบประโยค ๑-๒ และประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ ตรงกับวันแรม ๑๐-๑๒ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี

- การตรวจ ตรงกับวันแรม ๒ ค่ำ เดือน ๗ ของทุกปี

การสอบบาลี ครั้งที่ ๒

- สอบประโยค ๑-๒ และประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ ตรงกับวันขึ้น ๕-๗ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี

- การตรวจ ตรงกับวันแรม ๑๐ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี

หมายเหตุ สอบ ณ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย
ประเทศสหรัฐอเมริกา